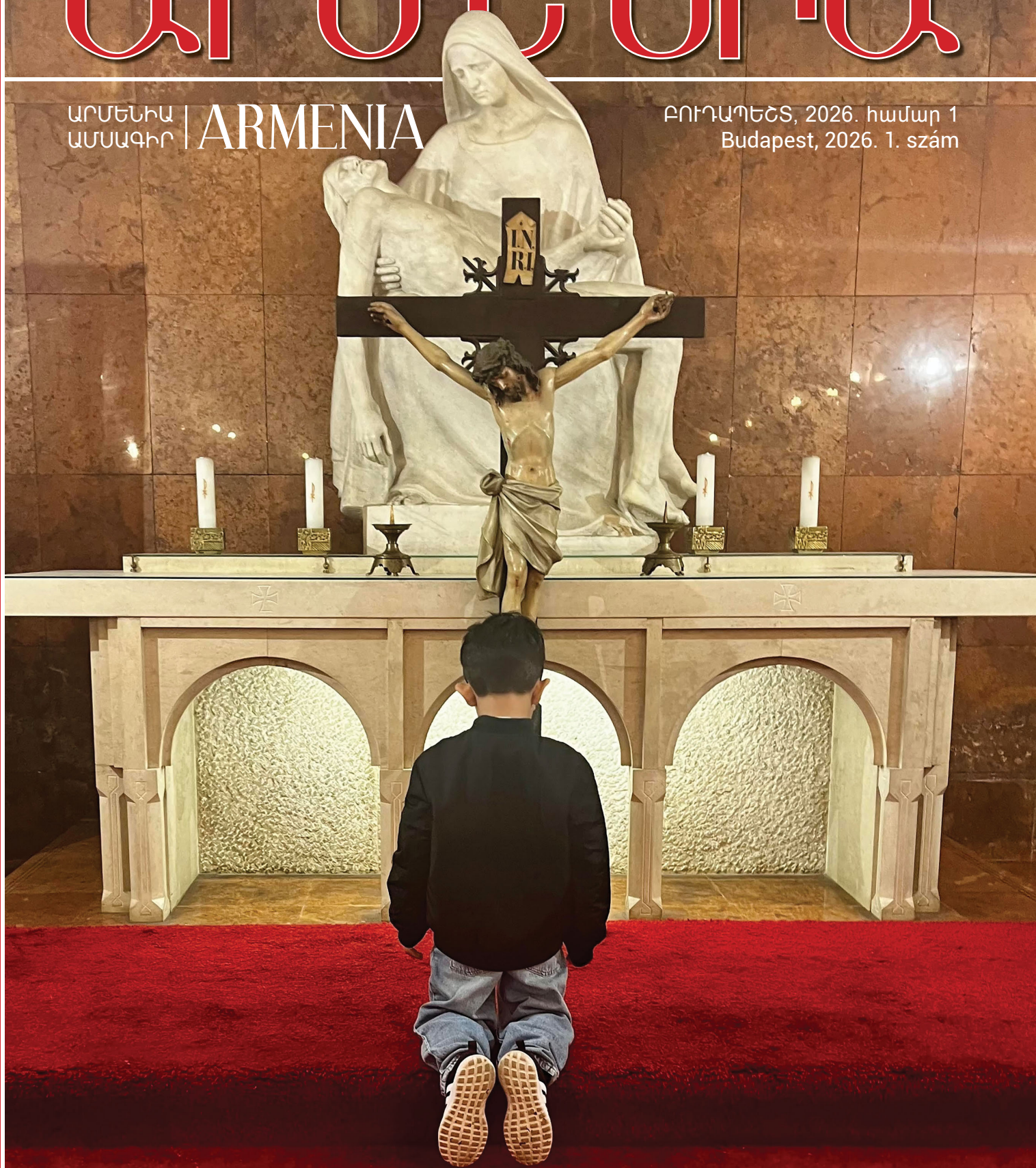

ԱՐՄԵՆԻԱ

ԱՐՄԵՆԻԱ
ԱՄՍԱԳԻՐ | ARMENIA

ԲՈՒՂԱՊԵՇՏ, 2026. համար 1
Budapest, 2026. 1. szám

Szószólónak lenni több, mint jelképes jelenlét

– Interjú Akopjan Nikogossal, az Országgyűlés örmény szószólójával.

Arménia: Talán az Ön ciklusa volt az első az örmény nemzetiség életében, amelyben az örmény szószóló intézménye valódi tartalommal telt meg. Mivel szembe-sült, amikor a legutóbbi választásokat követően átvette a mandátumát?

Akopjan Nikogosz: Amikor átvettem a mandátumomat, egy formálisan létező, de tartalmában még ki nem teljesedett intézményt örökölttem. A jogi keretek adottak voltak, azonban a szószólói munka gyakorlati súlya, láthatósága és érdekérvényesítő képessége valamint a megörökölt körülményeink és a korábbi szószólói tevékenység hiányosságai miatt komoly helyreállítást követelt az alapoktól kezdve. Az Országos Örmény Önkormányzattal szorosan együttműködve, kemény munkával hoztuk helyre a korábbi vezetés által okozott károkat. Az egyik legfontosabb feladatunknak azt tekintetem, hogy a közösség számára is érezhetővé tegyem: a szószólói intézmény, az örménység szószólójának több, mint jelképes jelenlét, hanem valódi képviselő. Erősíteni kellett a kapcsolatot a helyi örmény közösségekkel, az országos önkormányzattal és a magyar állami intézményekkel is. Úgy gondolom, sikerült olyan alapokat teremteni, amelyekre hosszú távon is lehet biztonságosan lehet építkezni.

Arménia: Miket tart a legfontosabb eredményeknek?

Akopjan Nikogosz: Kiemelve néhány alapvető fontoságú történetet talán a hazai örménység egységének megeremtése, a gazdasági helyzetünk rendbe tétele, intézményeink sikeres működése a legfontosabb. Mérőföldkő a diplomáciai kapcsolat helyreállítása, amelynek folyamatában szószólóként is részt vettem. Külügyi területen a világ számos pontján élő diaszpórával tudtuk hivatalossá tenni kapcsolatainkat, így Jordániában, Libanonban Ausztriában de az anyaországgal is élő és napi kapcsolataink vannak. Közös erőfeszítéseink és kitartó munkánknak köszönhetően ismét van székháza az Országos Örmény Önkormányzatnak és intézményeinek, ahol minden adott a hatékony működéshez. A hitélet területén is öröndetes fejlemény, hogy hosszú idő után ismét örmény pap Budapesten, akit elfogadott és megszeretett a közösség, és ez tükröződik is a templomba járók számán. Ezek a látványos eredmények, de sok-sok apró mozzanat, apró siker is van, amely munkánkat kíséri, hiszen minden eredmény közös érdem, és ezt szeretném kiemelni, egyben megköszönni munkatársaimnak, a képviselőinknek, hiszen így együtt vagyunk győztes csapat. Fontos felelősség, hogy a szószólóra a teljes magyarországi örménység vezetőjeként tekint a közösség,

ennek az elvárásnak, és én ennek megfelelően elhivatottan képviselem mindannyiunkat. Mindenki tudja és érzi, hogy bizalommal fordulhat hozzám nemzetiségét érintő kérdésekben.

Arménia: Hogyan látja, milyen a megítélése a magyarországi örménységnek a többségi társadalom szemüvegén keresztül?

Akopjan Nikogosz: Azon túl, hogy elsősorban talán egy egzotikus nemzetiséget látnak bennünk, a magyarországi örménység megítélése alapvetően pozitív. Egyre többet tudnak rólunk, nemzetiségünk történelmi beágyazottságáról, sorsunkról. Elismert közösség vagyunk, amely évszázadok óta gazdagítja Magyarország kulturális, gazdasági és szellemi életét. Ugyanakkor fontosnak tartom, hogy ne csupán történelmi, múltba révedő közösségként tekintsenek ránk, hanem élő, aktív nemzetiségként. Az elmúlt években törekedtünk arra, hogy kulturális programjaink, tudományos rendezvényeink és közéleti megszólalásaink révén láthatóbbá tegyük közösségünket. A párbeszéd és a nyitottság kulcsfontosságú ebben a folyamatban.

Arménia: A mögöttünk lévő ciklusban milyen tervekkel indult és hogyan tudta azokat megvalósítani?

Akopjan Nikogosz: A ciklus elején három fő célt fogalmaztam meg: az intézményi jelenlét megerősítését, a közösségi összefogás elősegítését és a nemzetközi kapcsolatok bővítését. Ezek közül mindhárom területen nagyon nagy sikereket értünk el. Aktív parlamenti bizottsági jelenléttel, felszólalásokkal és szakmai egyeztetésekkel igyekeztem képviselni az örmény közösség érdekeit. Emellett kiemelt figyelmet fordítottunk az identitásőrző programokra, az oktatás a kulturális örökség és a hitélet támogatására. A nemzetközi kapcsolatok terén pedig

ԱՐՄԵՆԻԱ

ARMENIA

Tartalom

- 2 Szószólónak lenni több, mint jelképes jelenlét
- 4 Լինել խոսակալ ավելին է, քան խորհրդանշական ներկայություն
- 6 A feltámadás és a természet ébredése – Örmény húsvét, az élet ünnepe
- 8 A naptár, amely meghatározza az időnket – hogyan váltotta fel a Gergely-naptár a régi rendszert az örmény egyházban
- 9 Március 15-i megemlékezések
- 10 Trndez ünnepség a magyarországi örmény közösségben
- 11 Ez történt
- 12 Búcsúzunk
- 13 A Szaszuni Járat elindult az ideai Jelenlét Fesztiválon
- 13 Idén is lesz Pro Cultra Minoritatum Hungariae díjátadó
- 14 Nemzetközi Örmény Diaszpóra konferencia Budapesten
- 16 Ósi tűz a Margitszigeten: Érkezik a Berd Táncegyüttes
- 16 Az örmény nép táncoló erődje – a BERD története
- 17 Հեղինակավոր խումբը Մարգիտ կղզում: Ժամանում է Բերդ պարային համույթը
- 17 Հայ ժողովրդի պարող բերդը. ԲԵՐԴ խմբի պատմությունը
- 18 Az örmény Adelia Petroszjan uralta az orosz műkorsolyabajnokságot, és sorozatban harmadszor nyerte meg címét
- 18 Az Év Tornásza
- 19 Kemény küzdelem, ígéretes jelenlét – az örmények szereplése a 2026-os téli olimpián
- 20 Nőnap hajókirándulás
- 21 A Szaszuni négyes eposz
- 22 Emlékezés és zene – Különleges örmény megemlékezések Budapesten április 23–24-én
- 22 A Szószóló intézményről
- 23 Bírság az örmény sífutónak
- 23 Hovik Sardaryan Ernst von Siemens Zeneszerzői Díjat nyert
- 24 Az örmény divattervező lezárta karrierjét a Hermés-nél
- 24 Örmény produceri Golden Globe
- 25 Tigran Hamasyan a Zene Házában
- 25 Տիգրան Համասյանը Երաժշտության տանը
- 26 Új amerikai nagykövet?
- 26 Válasz a megbélyegzésre
- 27 Választási tájékoztató

erősítettük a kapcsolatot az anyaországgal és a diaszpóra más közösségeivel. Természetesen mindig maradnak megvalósítandó feladatok, de az irányt sikerült kijelölni és stabil alapokra helyezni a munkát.

Arménia: Az összefogás tekintetében példaértékű egyiséget tudott létrehozni, ami az utóbbi évtizedekben hiányzott a közösség életéből.

Akopjan Nikogosz: Meggyőződésem, hogy egy kis létszámú közösség számára az egység nem választási lehetőség, hanem létkérdés. Tudatosan törekedtem arra, hogy minden irányzatot, generációt és helyi közösséget bevonjunk a közös gondolkodásba. A személyes párbeszéd, a kölcsönös tisztelet és az átlátható működés elengedhetetlen volt ehhez. Nem az volt a cél, hogy mindenben egyetértsünk, hanem hogy közös minimumot találjunk, amely mentén együtt tudunk dolgozni a magyarországi örménység jövőjéért. Úgy érzem, sikerült egy olyan, együttműködésre fókuszáló légkört kialakítani, amelyben a közösségi érdek elsőbbséget élvez a személyes különbségekkel, szempontokkal szemben.

Arménia: Az idén februárban megrendezett konferencia a nemzetközi örménység felé is nyitott, milyen visszhangja volt a rendezvénynek?

Akopjan Nikogosz: A februári konferencia fontos mérföldkő volt, hiszen nemcsak hazai, hanem nemzetközi szinten is megszólítottuk az örmény közösségeket. A visszajelzések kifejezetten pozitívak voltak: értékelték a szakmai színvonalat, a kitűnő szervezést, a nyitottságot és azt a törekvést, hogy Magyarország aktív szereplője kíván lenni a diaszpóra közös gondolkodásának. Több új kapcsolat is született, amelyek a jövőben konkrét együttműködésekhez vezethetnek kulturális és oktatási területen egyaránt. A konferencia megerősítette azt az üzenetet, hogy a magyarországi örménység kis létszáma ellenére fontos és aktív része a globális örmény közösségnek.

Arménia: A 2026-os országgyűlési választásokon is Ön a jelöltje a hazai örménységnek. Hogyan folytatja a megkezdett munkát?

Akopjan Nikogosz: A következő ciklusban a már megkezdett stratégiai irányok megerősítésére törekszem. Szeretném tovább növelni a szószólói intézmény szakmai súlyát, különösen az oktatás, a kulturális örökségvédelem és a nemzetközi kapcsolatok területén. Fontos cél a fiatal generáció aktívabb bevonása is, hiszen közösségünk jövője az ő kezükben van. Emellett folytatni kívánom a párbeszédet a magyar döntéshozókkal annak érdekében, hogy az örmény nemzetiség érdekei továbbra is megfelelő figyelmet kapjanak.

Meggyőződésem, hogy az eddig elvégzett munka stabil alapot teremtett, de a közösségépítés soha nem lezárt folyamat. A cél változatlan: egy erős, egységes és jövőbe tekintő magyarországi örmény közösség képviselője, akit ismernek és elismernek az anyaországban és a nemzetközi diaszpórában is.

ԱՐՄԵՆԻԱ

Պատասխանատու հրատարակիչ Հայ Մշակութային Հիմնադրամ՝
HU ISSN 1786-5824

Գլխավոր խմբագիր՝ Նիկողոս Ակոպյան,
Խմբագրական կազմ՝ Սեդա Քարամյան, Ալեքս Ավանեսյան, Արթիմ Դիրամերյան,

Շողեր Մանուկյան, Ֆյոդա Համբարձումյան
Լուսանկարիչներ՝ Արմեն Ենգոյան, Գաբրի Վարդապետյան

Խմբագրության հասցեն՝ Բուդապեշտ 1025,
Պալատինոս 2ե.ո. 0036 1-950-53-21

e-mail: n.akopyan@yahoo.com, armenia@ormenyorszagos.hu
Լույս է տեսնում Հունգարիայի Հայ Ինքնավարության
հովանավորությամբ:

Az újság az Országos Örmény Önkormányzat megbízásával jelenik meg

Felölös kiadó: Az Örmény Kultúráért Alapítvány

Főszerkesztő: Akopjan Nikogosz

szerkesztőségi tagok: Avanesian Alex,

Seda Karamyan, Diramerjan Artin, Dávid Márton-Áron,

Flora Hambardzumyan, Alvina Mezhlumyan

Fótok/képek Armen Yengoyan, Vartapetján Gábor

Együttműködő partnereink:

Լինել խոսնակ՝ ավելին է, քան խորհրդանշական ներկայություն

Հարցազրույց Նիկողոս Ակոպյանի՝ Հունգարիայի Ազգային ժողովում հայ խոսնակի հետ

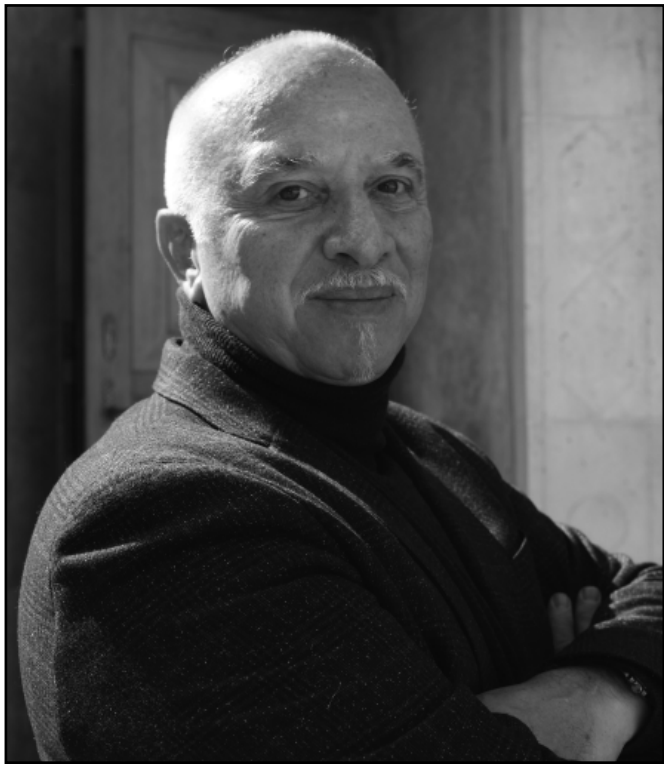
Արմենիա: Գուցե Ձեր պաշտոնավարման շրջանը առաջինն էր հայ համայնքի կյանքում, երբ հայ խոսնակի հաստատությունը լցվեց իրական բովանդակությամբ: Ի՞նչ իրավիճակի հետ բախվեցիք, երբ վերջին ընտրություններից հետո ստանձնեցիք Ձեր մանդատը:

Նիկողոս Ակոպյան: Երբ ստանձնեցի իմ մանդատը, ժառանգեցի մի հաստատություն, որը պաշտոնապես գոյություն ուներ, բայց իր բովանդակությամբ դեռ ամբողջությամբ չէր կայացել: Իրավական շրջանակները առկա էին, սակայն խոսնակի աշխատանքի գործնական նշանակությունը, տեսանելիությունը և փաստաբանական կարողությունները, ինչպես նաև մեր ժառանգած պայմանները և նախկին խոսնակի գործունեության թերությունները, պահանջում էին հիմնովին վերականգնողական աշխատանքներ: Հայ Ազգային Ինքնավարության հետ սերտ համագործակցությամբ և քրտնաջան աշխատանքի շնորհիվ կարողացանք վերականգնել նախկին ղեկավարության պատճառած վստահությունները: Իմ ամենակարևոր առաքելություններից մեկը համայնքի համար զգալի դարձնելն էր, որ խոսնակի հաստատությունը, հայ համայնքի խոսնակը, ավելին է, քան խորհրդանշական ներկայություն. դա իրական ներկայացուցչություն է:

Անհրաժեշտ էր ամրապնդել կապերը տեղական հայ համայնքների, ազգային ինքնավարության և հունգարական պետական հաստատությունների հետ: Կարծում եմ՝ մեզ հաջողվեց ստեղծել այնպիսի հիմքեր, որոնք վրա հնարավոր կլինի երկարաժամկետ և անվտանգ կառուցել ապագան:

Արմենիա: Որո՞նք էք համարում ամենակարևոր ձեռքբերումները:

Նիկողոս Ակոպյան: Առանձնացնելով մի քանի հիմնարար իրադարձություններ՝ թերևս ամենակարևորներն են համարում հայ համայնքում միասնության ստեղծումը, մեր տնտեսական իրավիճակի կարգավորումը և մեր հաստատությունների հաջող գործունեությունը: Հատկանշական է դիվանագիտական հարաբերությունների վերականգնումը, որի գործընթացում ես ևս, որպես խոսնակ, մասնակցություն եմ ունեցել: Արտաքին հարաբերությունների ոլորտում կարողացանք

պաշտոնականացնել մեր կապերը աշխարհի տարբեր մասերում՝ ապրող սփյուռքի հետ՝ այդ թվում Հորդանանում, Լիբանանում, Ավստրիայում, ինչպես նաև ունենք ակտիվ և սերտ հարաբերություններ հայրենիքի հետ: Հոգևոր կյանքի ոլորտում ևս ողջունելի զարգացում է, որ երկար ժամանակ անց Բուդապեշտում կրկին ծառայում է հայ հոգևորական, ում համայնքը ընդունել և սիրել է, և դա արտացոլվում է նաև եկեղեցի հաճախողների թվի աճով: Սրանք տպավորիչ արդյունքներ են, սակայն կան նաև բազմաթիվ փոքր դրվագներ և փոքր հաղթանակներ, որոնք ուղեկցում են մեր աշխատանքը: Յուրաքանչյուր ձեռքբերում համատեղ վաստակ է, և ցանկանում եմ դա ընդգծել ու շնորհակալություն հայտնել իմ գործընկերներին և մեր պատգամավորներին, որովհետև միասին մենք հաղթական թիմ ենք: Կարևոր պատասխանատվություն է, որ համայնքը խոսնակին դիտում է որպես ամբողջ Հունգարիայի հայության առաջնորդ: Այդ ակնկալիքին համապատասխան՝ ես նվիրվածությամբ ներկայացնում եմ մեզ բոլորիս: Յուրաքանչյուր ոք

գիտի և զգում է, որ կարող է վստահությամբ դիմել ինձ՝ ազգային հարցերին առնչվող խնդիրներով:

Արմենիա: Ինչպիսի՞ն է, ըստ Ձեզ, Հունգարիայի հայության վերաբերյալ ձեռնարկված պատկերացումը հասարակության մեծամասնության շրջանում:

Նիկոլոզ Ակոպյան: Բացի այն հանգամանքից, որ առաջին հայացքից գուցե մեզ դիտում են որպես որոշ չափով էկզոտիկ ազգություն, Հունգարիայի հայության մասին ընդհանուր գնահատականը հիմնականում դրական է: Մեր մասին գնալով ավելի շատ տեղեկություններ ունեն՝ մեր պատմական արմատների, ազգային ինքնության և ճակատագրի վերաբերյալ: Մենք ճանաչված համայնք ենք, որը դարեր շարունակ հարստացնում է Հունգարիայի մշակութային, տնտեսական և մտավոր կյանքը: Մինևույն ժամանակ կարևոր եմ համարում, որ մեզ չդիտեն միայն որպես պատմական անցյալով ապրող համայնք, այլ որպես աշխույժ և ակտիվ ազգություն:

Վերջին տարիներին ձգտել ենք մեր մշակութային ծրագրերի, գիտական միջոցառումների և հանրային ելույթների միջոցով ավելի տեսանելի դարձնել մեր համայնքը: Այս գործընթացում երկխոսությունն ու բաց լինելը առանցքային նշանակություն ունեն: Արմենիա: Անցած շրջափուլում ինչպիսի՞ պլաններով սկսեցիք և ինչպե՞ս հաջողվեց դրանք իրականացնել: *Նիկոլոզ Ակոպյան:* Շրջափուլի սկզբում ես երեք հիմնական նպատակ էի դրել. հաստատության դերի ամրապնդումը, համայնքային միասնության խթանումը և միջազգային կապերի ընդլայնումը: Այս երեք ոլորտներում էլ մենք հասանք շատ մեծ հաջողությունների: Ես փորձում էի ներկայացնել հայ համայնքի շահերը ակտիվ մասնակցությամբ Ազգային ժողովի հանձնաժողովներում՝ ելույթներով և մասնագիտական խորհրդատվությամբ: Բացի դրանից, առանձնակի ուշադրություն ենք դարձրել ինքնության պահպանման ծրագրերին, կրթությանը, մշակութային ժառանգության և հոգևոր կյանքի աջակցմանը: Միջազգային կապերի ոլորտում մենք ամրապնդեցինք հարաբերությունները հայրենիքի և սփյուռքի այլ համայնքների հետ: Իհարկե, միշտ կան իրականացնելու աշխատանքներ, բայց մեզ հաջողվեց ուղղություն սահմանել և աշխատանքը դնել կայուն հիմքերի վրա:

Արմենիա: Համախմբման առումով Դուք կարողացաք ստեղծել օրինակելի միասնություն, որը վերջին տասնամյակներում բացակայում էր համայնքի կյանքում:

Նիկոլոզ Ակոպյան: Վստահ եմ, որ փոքր համայնքի համար միասնությունը ոչ թե ընտրության հարց է, այլ գոյության պայման: Գիտակցաբար ձգտել եմ, որ բոլոր ուղղությունները, սերունդները և տեղական համայնքները ներգրավվեն համատեղ մտածողության մեջ: Դրա համար անհրաժեշտ էր անհատական երկխոսություն, փոխադարձ հարգանք և թափանցիկ

գործունեություն: Մեր նպատակն ամեն հարցում համաձայնության գալը չէր, այլ գտնել ընդհանուր նվազագույնը, որի հիման վրա կարող ենք միասին աշխատել Հունգարիայի հայության ապագայի համար: Կարծում եմ, որ մեզ հաջողվեց ստեղծել համագործակցության վրա կենտրոնացած մթնոլորտ, որտեղ ընդհանուր շահը գերակայում է անձնական տարաձայնություններին և տեսակետներին:

Արմենիա: Այս տարվա փետրվարին կազմակերպված կոնֆերանսը բաց էր նաև միջազգային հայության համար. ինչպիսի՞ արձագանք ստացավ այս միջոցառումը:

Նիկոլոզ Ակոպյան: Փետրվարին կայացած կոնֆերանսը կարևոր իրադարձություն էր, քանի որ անդրադարձանք ոչ միայն տեղական, այլ նաև միջազգային հայ համայնքներին:

Արձագանքը չափազանց դրական էր՝ գնահատեցին մասնագիտական մակարդակը, հրաշալի կազմակերպվածությունը, հասանելիությունը և այն ձգտումը, որ Հունգարիան ցանկանում է ակտիվ դերակատար լինել սփյուռքի ընդհանուր մտածողության մեջ: Ստեղծվեցին մի շարք նոր հարաբերություններ, որոնք կարող են հանգեցնել ապագայում հստակ համագործակցության թե՛ մշակութային, թե՛ կրթական ոլորտներում: Համաժողովը վերահաստատեց այն ուղերձը, որ Հունգարիայի հայ համայնքը, չնայած իր փոքր թվին, համաշխարհային հայ համայնքի կարևոր և ակտիվ մասն է կազմում:

Արմենիա: 2026-ի Ազգային ժողովի ընտրություններում ևս Դուք ներկայացնում եք հայությունը: Ինչպե՞ս եք շարունակելու արդեն սկսած աշխատանքը:

Նիկոլոզ Ակոպյան: Հաջորդ շրջանում նպատակ ունեմ ամրապնդել արդեն իսկ սկսված ռազմավարությունը: Ցանկանում եմ շարունակել բարձրացնել խոսնակի հաստատության մասնագիտական նշանակությունը՝ հատկապես կրթության, մշակութային ժառանգության պաշտպանության և միջազգային հարաբերություններին ոլորտներում: Կարևոր նպատակ է նաև երիտասարդ սերնդի ավելի ակտիվ ներգրավվածությունը, քանի որ մեր համայնքի ապագան նրանց ձեռքերում է: Բացի այդ, մտադիր եմ շարունակել երկխոսությունը հունգարական իշխանությունների հետ, որպեսզի հայ համայնքի շահերը շարունակեն համապատասխան ուշադրության արժանանալ: Համոզված եմ, որ մինչ այժմ կատարած աշխատանքը ստեղծել է կայուն հիմք, բայց համայնքի կառուցումը երբեք ավարտված գործընթաց չէ: Նպատակը Վստահ եմ անփոփոխ ներկայացնել Հունգարիայում ուժեղ, միասնական և առաջադեմ հայ համայնք, որը հայտնի և ճանաչված կլինի ինչպես հայրենիքում, այնպես էլ միջազգային սփյուռքում:

A feltámadás és a természet ébredése – Örmény húsvét, az élet ünnepe

A tavasz egyik legszebb és legmélyebb jelentésű ünnepe az örmény hagyományban a húsvét, amelyet az örmény egyház a Szent Feltámadás ünnepeként tart számon. Az ünnep időpontja minden évben változik: a tavaszi napéjegyenlőséget követő első telihold utáni vasárnapon tartják, vagyis március 21. és április 25. közé eshet. Ez a 35 napos mozgás nemcsak a húsvét dátumát határozza meg, hanem az egyházi naptár több más mozgó ünnepét is – például a mennybemenetelt vagy a Vardavar néven ismert színeváltozás ünnepét.

Az örmény hagyományban a húsvét kettős jelentést hordoz: egyszerre vallási és őszi népi ünnep. Az egyház Krisztus feltámadásának csodáját ünnepli ezen a napon, míg a népi hagyomány a természet újjászületését, a tél elmúltát és az élet újrakezdését köszönti.

A tavasz őszi ünnepe

Az örmény nép – a világ számos más népéhez hasonlóan – már az ókorban is megünnepelte a természet „feltámadását”. A hosszú tél után a tavaszi napéjegyenlőség az élet visszatérését jelentette: a föld feléledését, a mezőgazdasági munkák kezdetét és a gazdasági év indulását. Egykor az újévet is ehhez az időszakhoz kötötték, hiszen a természet ritmusa jelölte ki az élet kezdetét.

Bár az évszázadok során a naptárak és az ünnepi rendszerek változtak, a tavasz ünneplésének hagyománya fennmaradt. A húsvétot megelőző Virágvasárnap és a nagyhét a feltámadás ígértét hordozza, maga a húsvét pedig már az újjászületés beteljesedését jelenti.

A böjt és az új kezdet

A húsvétot megelőző nagyböjt az önmegtisztulás ideje. A hagyomány szerint az emberek testi és lelki értelemben is megtisztulva lépnek át az új életbe. Ennek a szimboli-

kus belépésnek egyik legfontosabb jelképe a tojás. Húsvét estéjén a családok kitakarítják otthonaikat, ünnepi ételeket készítenek, tojásokat festenek és részt vesznek az istentiszteleteken.

Az örmény húsvét egyik legfontosabb hagyománya a tojásfestés. A piros tojás Jézus vérének jelképe, amelyet az emberiség üdvösségéért ontott. A keresztény hagyomány szerint Mária Magdolna egy piros tojást adott át a római császárnak, mondván, hogy Krisztus feltámadt.

Az örmény családokban a tojásokat általában természetes színezékekkel festik, hagymahéjjal, céklával vagy más természetes festékekkel.

Húsvét napján tojásjátékot rendeznek, ahol az emberek festett tojásaikkal ütögetik egymás tojásait. Az nyer, akinek a tojása nem törik el. Ez a játék a feltámadás és az élet erejét szimbolizálja.

A tojás az örökkévalóság és az élet folytonosságának szimbóluma. A húsvéti reggel hagyományosan a pirosra festett tojások megkóstolásával kezdődik. Ezek a tojások nemcsak az ünnepi asztal díszei voltak, hanem a böjt megtörésének első ételei is. A hagyomány szerint a következő két hét minden ünnepi alkalma elképzelhetetlen volt nélkülük.

A népi kreativitás művészete

Az örmény húsvéti tojások valódi népművészeti alkotások. A tojásokat festették, cérnával fűzték fel, gyöngyökkel díszítették, vagy különböző mintákkal látták el. Ezek a díszítések a népi kreativitás gazdag világát tükrözték.

A feldíszített tojások fontos ajándékok is voltak. A menyasszonyok tojásokat küldtek a vőlegényeknek, rokonok és barátok egymásnak ajándékozták őket, és sok család ezekkel díszítette fel az otthonát az ünnep idején.

Játékok és közösségi ünneplés

A húsvét nemcsak vallási esemény, hanem vidám közösségi ünnep is volt. A legkedveltebb játékok közé tartozott a tojásütés – amikor két tojást összeütöttek, és az nyert, amelyik épen maradt – valamint a tojásgurítás.

Az ünnep két héten át tartott. Ezekben a napokban a falvak udvarait és utcáit gyakran piros tojáshéjak borították, a vidám játékok és lakomák nyomaként.

Az örmény húsvéti asztal változatos, és számos hagyományos ételt foglal magában, amelyek mindegyikének megvan a maga jelentése. A tojást már említettük. A mazsolával és dióval töltött pilaf a bőséget és a jólétet jelképezi. A hal a keresztény hitet és az apostolok munkáját jelképezi. A friss zöldségek a természet újjászületését szimbolizálják. A házi készítésű borok Krisztus vérének

az úrvacsora misztériumát jelentik. A hagyományos gata vagy édes kenyér pedig az örmény vendégszeretetet és jóakaratot jeleníti meg.

Az örmény húsvéti asztal gazdag és szimbolikus. Ezek az ételek nemcsak élvezetet nyújtanak, hanem mély jelentéseket is hordoznak, amelyek kapcsolódnak a keresztény és nemzeti hagyományokhoz.

Az áldozat és a közösség

Az örmény hagyományok szerint Húsvétkor tartják az év egyik legfontosabb közösségi áldozatát is. A főáldozat nyilvános esemény volt, amelyben a közösség minden tagja részt vett. A cél a közösség jólétének biztosítása volt.

Az áldozati ételt éjszaka hatalmas fazekakban főzték, majd reggel minden család kapott belőle. Az ételt jókívánságok kísérték a gazdasági jólétre és a bőségre.

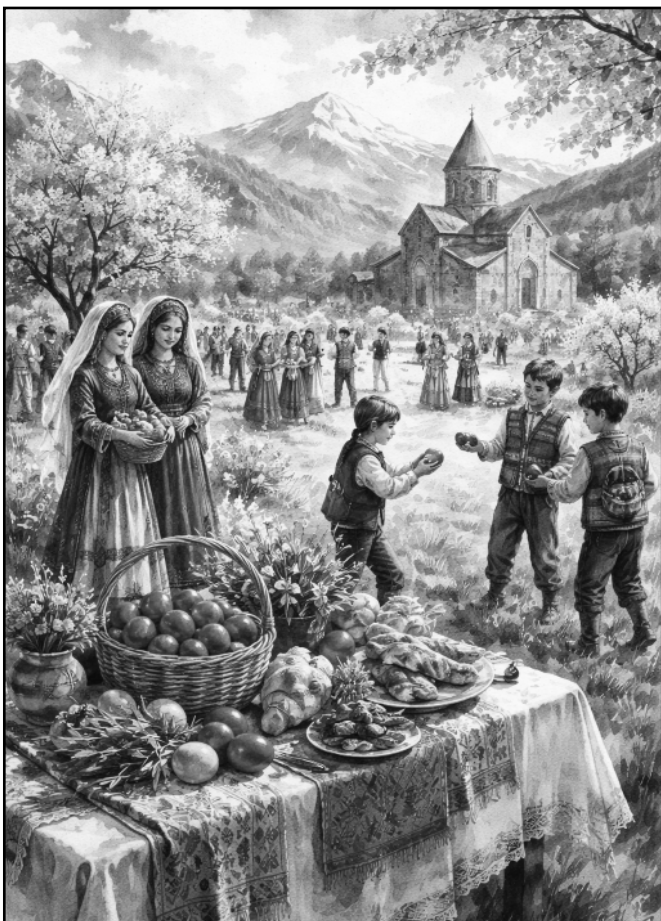
Lori vidékén például így áldották meg egymást:

*„Legyen áldott megőrizve a meződ és hegyed,
kecskéd és juhod, tehened és tejed,
ekéd és munkád, fáradságod és termésed,
búzád és kenyered, lovad és ökröd,
udvarod, kerted és minden, ami az életedet gazdagítja.”*

Ünnep, amely összeköti az embereket

A húsvét az örmény hagyományban az év egyik legjobban várt ünnepe volt. A hosszú böjt után a családok látogatásokat tettek, tojásokat küldtek egymásnak, piknikeket rendeztek, szabadtéri táncokat és lóversenyeket tartottak.

Ez az ünnep egyszerre szól a hitről, a természetről és a közösségről. A feltámadás üzenete az örmény kultúrában nemcsak vallási jelentéssel bír: az élet örök megújulásának, a reménynek és az emberi közösségek összetartozásának jelképe.

A naptár, amely meghatározza az időnket – hogyan váltotta fel a Gergely-naptár a régi rendszert az örmény egyházban

Az idő mérésének története szorosan összefonódik a civilizációk és vallások fejlődésével. Amikor Kr. u. 301-ben Örményország felvette a kereszténységet és azt államvallássá tette, nemcsak vallási, hanem kulturális és tudományos változások is bekövetkeztek. Ezek közé tartozott a régi papi kalendárium lecserélése is: az addig használt naptárt a Julius Caesar által bevezetett rendszer váltotta fel.

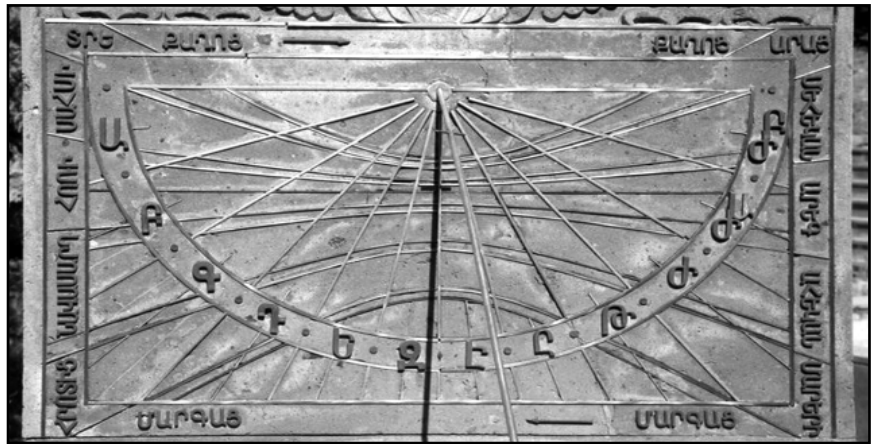
Julius Caesar Kr. e. 45-ben reformálta meg a római naptárt, amely addig pontatlanságokkal és következetlenségekkel küzdött. Az új rendszer a napévet vette alapul, amelyet Caesar 365 napból és további 6 órából állónak számolt. A fennmaradó hat órát úgy korrigálták, hogy négyévente egy teljes nappá összeadták, és ezt február hónaphoz csatolták. Így született meg a 366 napos szökőév fogalma.

A maga korában ez a reform rendkívül korszerűnek számított, ám később kiderült, hogy nem teljesen pontos. A csillagászati napév ugyanis valójában 365 napból, 5 órából, 48 percből és 46 másodpercből áll. Ez az apró eltérés idővel felhalmozódott: 128 év alatt már egy teljes nap különbséget eredményezett.

A probléma a 16. századra vált igazán látványossá. XIII. Gergely pápa idejére a Caesar-féle naptár és a csillagászati idő közötti eltérés már tíz napra nőtt. Ennek következtében a tavaszi napéjgyenlőség – amelyet a niceai zsinat 325-ben március 21-ére rögzített – a valóságban már március 11-re tolódott.

A helyzet rendezésére XIII. Gergely pápa zsinatot hívott össze, amely elfogadta az olasz csillagász, Luigi Lilio naptárreform-tervét. A megoldás radikális, de hatékony volt: 1582. október 4. csütörtökét közvetlenül október 15. követte, így a felhalmozódott tíz napot egyszerűen kihagyták a naptárból. Ennek köszönhetően a tavaszi napéjgyenlőség ismét március 21-re került.

A reform azonban nem állt meg itt. Annak érdekében, hogy a jövőben ne keletkezzen hasonló eltérés, a pápa új szabályt vezetett be a szökőévek számítására. Eszerint az évszázadok évei – például 1700, 1800 vagy 1900 – csak akkor számítanak szökőévnek, ha maradék nélkül oszthatók 400-zal. Ez azt jelenti, hogy míg a Julius Caesar-féle rendszer 400 év alatt 100 szökőnapot adott

hozzá az időszámításhoz, a Gergely-naptár csupán 97-et. Ennek eredményeként a naptár sokkal pontosabban követi a csillagászati évet: míg a régi rendszer 128 év alatt egy nap eltérést okozott, az új naptár esetében ugyanez csak körülbelül 3280 év alatt következik be.

1582 után ezért a Caesar-féle rendszert „régii naptárként”, a Gergely-féle reformot pedig „új naptárként” kezdték emlegetni.

Az örmény apostoli egyház azonban hosszú ideig ragaszkodott a hagyományos időszámításhoz. Egészen 1924-ig a régi, Julius Caesar-féle naptárt használta. A változást V. Gevorg katolikosz kezdeményezte, aki 1923. november 6-án kiadott 349. számú enciklikájában elrendelte az áttérést az új naptárra.

A körlevélben így fogalmazott:

„Mi, minden örmények katolikosza és a szent örmény egyház feje ezen enciklikában elrendeljük, hogy 1924. január elsején áttérünk az új naptár használatára, és az Úr minden ünnepét, valamint nemzeti és egyházi ünnepeinket ezután az új naptár szerint ünnepeljük.”

Az átállás azonban nem volt teljes körű. Néhány egyházmegye – köztük Grúzia, Új-Nahicseván, az Észak-Kaukázus és Asztrahány közösségei, valamint a jeruzsálemi patriarkátus – továbbra is a régi naptárhoz ragaszkodtak, és a mai napig azt használják liturgikus számításaikban.

A naptár története így nemcsak csillagászati és tudományos kérdés, hanem kulturális és egyháztörténeti folyamat is. A dátumok mögött ugyanis évszázados hagyományok, vallási döntések és tudományos felismerések húzódnak meg – mindaz, ami az emberiség időhöz való viszonyát formálta.

Trndez ünnepség a magyarországi örmény közösségben

Idén február 2-án ünnepelte a magyarországi örmény közösség a Trndez hagyományos örmény ünnepét. A télbúcsúztató és a fény győzelmét jelképező szertartás a templomi szentmisével kezdődött, amelyen a hívek közösen imádkoztak és készültek az ünnep egyik leglátványosabb pillanatára.

A mise után a templom kertjében került sor a hagyományos máglyagyújtásra. A lángokat Mashtotz Zahterian atya gyújtotta meg, ezzel kezdetét vette a Trndez ünnepi szertartása. A tűz a hagyomány szerint a megtisztulást, a megújulást és a reményt jelképezi, és a közösség tagjai számára fontos szimbolikus jelentéssel bír.

A résztvevők a fellobbanó lángok körül gyűltek össze, hogy együtt éljék át az örmény keresztény hagyomány egyik különleges ünnepét, amely egyszerre őrzi az ősi népszokásokat és a vallási hagyományt. A Trndez min-

den évben alkalmat ad arra, hogy a közösség tagjai találkozzanak, megerősítsék összetartozásukat, és közösen őrizzék kulturális örökségüket.

Főpásztori látogatás - Erdő Péter az Orlay utcai örmény templomban

Erdő Péter bíboros primás főpásztori látogatáson és közös imaórán járt templomunkban. A magyarországi örmények hitéletének egyik legfontosabb pillanata, hogy hosszú évek után ismét van örmény papja az Orlay utcai örmény templomnak. Az pedig külön örömmel tölt el, hogy olyan karizmatikus és nagy hatású lelkipásztor érkezett, mint Bedros Marashlian atya, akinek személye nagyban hozzájárul, hogy élettel és hívekkel telik meg az Orlay utcai templom. Ez a szolgálat valódi feladata, egyben tartani közösségünket és valódi otthont adni a hitéletnek. Bedros Marashlian atyát márciusban kinevezték az Orlay utcai Örmény Katolikus Templom kormányzójának.

Ez történt

Az örmény népirtás a 20. század egyik legtragikusabb történelmi eseménye, egyben a legelső intézményesített népirtás volt, amely az Oszmán Birodalomban élő örmények tömeges üldözéséhez, deportálásához és megsemmisítéséhez vezetett. Az események több évtizedes politikai feszültség és erőszakos intézkedések következményeként bontakoztak ki.

1894–1896 – A hamidiánus mézszárlások

Az Oszmán Birodalomban uralkodó II. Abdul-Hamid idején örmények tízezreit gyilkolták meg.

A pogromok során becslések szerint 100–300 ezer örmény vesztette életét.

A mézszárlások a birodalmon belüli etnikai és vallási feszültségek súlyosbodását jelezték.

1908 – Az Ifjú törökök

Az Ifjú Török Mozgalom) átvette a hatalmat az Oszmán Birodalomban.

Kezdetben reformokat és egyenlőséget ígértek a birodalom népei számára, ám a későbbi politikájuk egyre inkább nacionalista irányba és a nemzeti kisebbségek, így az örmények ellen fordult.

1909 – Az adanai mézszárlás

A dél-anatóliai Adana térségében több mint 20 ezer örményt öltek meg.

Az események az örmény–török viszony további romlásához vezettek.

1914 – Az első világháború kezdete

Az Oszmán Birodalom belépett az első világháborúba a központi hatalmak oldalán.

A kormány az örmény lakosságot potenciális ellenségnek és az oroszok feltételezett szövetségésének tekintette.

1915. április 24.

– Az örmény értelmiség letartóztatása

Talaat Pasha parancsára Konstantinápolyban több száz örmény értelmiségit, politikust és vallási vezetőt tartóztattak le. Ezt a napot tekintik az Örmény Genocídium kezdetének egyben gyásznapunk is. A letartóztatott áldozatok többségét később kivégezték vagy száműzetésben haltak meg.

1915 – Deportálások és halálmenetek

Az oszmán hatóságok tömeges deportálásokat rendeltek el Anatólia örmény lakossága ellen.

Százezreket kényszerítettek gyalogmenetben a szíriai sivatag felé, különösen Deir ez-Zor térségébe.

A halálmenetek során tömeges éhínség, betegségek és gyilkosságok pusztítottak. ▶

1916 – Haláltáborok - A népirtás csúcspontja

A túlélők nagy részét Szíria területén a német segítséggel épített és kialakított – eredetileg vasútépítő munkatáboroknak szánt - koncentrációs táborokba hurcolták. A sivatagi körülmények, az éhezés és a járványok tömeges pusztulással járt. Sok történész szerint ebben az időszakban teljesedett ki a népirtás

Az Oszmán Birodalom veresége

Az fegyverszünet aláírása után az Oszmán Birodalom vereségét jelentette. Az Armistice of Mudros az a megállapodás volt, amely lezárta az Oszmán Birodalom részvételét az első világháborúban. 1918. október 30-án írták alá a görögországi Mudros kikötőjében. Megtörténte lehetővé tette a szövetséges hatalmak számára, hogy ellenőrzést gyakoroljanak a birodalom stratégiai területei felett.

1919–1920 – Háborús bűnperek

Iisztambulban hadbíróóság elé állították az egykori oszmán vezetők egy részét, bár a népirtás fő felelősei közül többen külföldre menekültek.

Több vezetőt – köztük Talaat Pasha, Enver Pasha és Djemal Pasha – ezért távollétükben ítélték halálra.

1921–1922 – A „Nemezis hadművelet”

Az örmény forradalmi szervezetek titkos akciókat indítottak a népirtás felelősei ellen.

1921-ben Berlinben Soghomon Tehlirian lelőtte Talaat Pasha-t. Az elkövetőt hosszú per után felmentették, majd az Egyesült Államokban telepedett le.

A tragédia áldozatai

A történészek többsége szerint 1915 és 1917 között körülbelül 1,5 millió örmény, 800 ezer görög és 300 ezer asszír keresztény vesztette életét. Nincs pontos adat, hogy hány gyermek került muszlim családokhoz és mennyi nő és lány kényszerültek háremekbe vagy kényszerházasságokba. Az események következtében az Oszmán Birodalom ősi örmény közösségei szinte teljesen eltűntek Anatóliából, ám ezzel egyidőben hatalmas, kiterjedt örmény diaszpóra jött létre világszerte, amely nem felejt el a tragédia emlékeit.

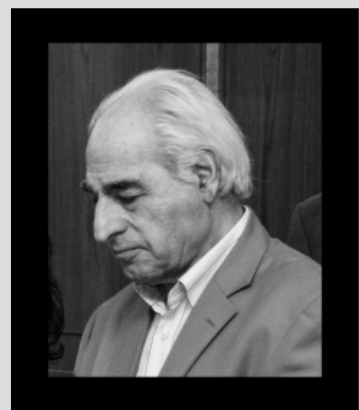
Búcsúzunk

Életének 70. évében, hosszan tartó, súlyos betegség után elhunyt **Bacsa Gyula** a Kőbányai Örmény Önkormányzat korábbi elnöke és jelenlegi képviselője, közösségünk szeretett és elismert tagja, aki évtizedeken keresztül nagy felelősséggel és elkötelezettséggel képviselte az örmény nemzetiség ügyét kerületében.

Életének 91. esztendejében súlyos betegség következtében elhunyt **Balabanian Hartioun Mihran**, filmoperatőr, az Országos Örmény Önkormányzat korábbi képviselője, a XX. kerületi Örmény Önkormányzat korábbi elnöke. Örmény közösségünk köztiszteletben álló, szeretett tagja.

Balabanian Harry 1934. augusztus 15-én született Bagdadban. Magyarországon tanult a Színház- és Filmművészeti Főiskola operatőr szakán. 1965-ben diplomázott. A Jereváni Dokumentumfilm Stúdióban készítette első rövidfilmjeit (1967-69). A MAFILM Propaganda Filmstúdiójában dolgozott 1994-es nyugdíjazásáig. Főként híradós, népszerű-tudományos-, oktató-, dokumentum- és reklámfilmeket fényképezett. Az 1986-os örményországi földrengést követően nagyszabású segélyprogramot szervezett a Vöröskereszt támogatásával. A földrengés következményeit bemutató, helyszínen készült, megrázó fotóit Jerevánban és Budapesten is kiállították. Fotósként évtizedeken keresztül dokumentálta a magyarországi örmény közösség eseményeit, programjait. Emlékét megőrizzük.

A Szaszuni Járat elindult az idei Jelenlét Fesztiválon

A nemzetiségi színházas perspektívát körüljáró kerekasztal beszélgetéssel, és a Magyarországon együtt élő nemzetiségek táncait, zenéjét a Duna Művészegyüttes és a Szent Efrém énekegyüttes előadásában bemutató Duna Balladáival elindult a Jelenlét Nemzetiségi Színházi Fesztivál. A Gála ünnepségen megindító élmény volt megtapasztalni, hogy újonnan kinevezett örmény papunk, Bedros Marashlian Haddad és olasz barátaink, akikkel együtt néztük végig az előadást és akik talán először találkoztak a magyarországi nemzetiségek táncával, milyen eufóriával reagáltak a lenyűgöző látványú táncképekre, a St. Efrém lélekig kúszó énekelőadására, erre a csodálatosan emberi, kulturális sokszínűségre és gazdagságra, amire valóban büszkék lehetünk. Ez az igazi, őszinte visszajelzés! Március 14-től 22-ig 25 nem-

zetiségi színházi produkcióval találkozhatott a közönség, köztük március 19-én a mi Szaszuni Járat című előadásunkkal, amely egyben premier volt. A jelenlét Fesztivál minden évben egy ünnepi pillanat- vagy ha úgy tetszik, csoportkép nemzetiségeink színházaival. Teltházas előadásunkon a közönség ugyanolyan szeretettel fogadta társulatunkat, mint amilyen elhivatottsággal és lélekkel mi készültünk ezekre a pillanatokra.

Idén is lesz Pro Cultura Minoritatum Hungariae díjátadó

Idén is kiosztásra kerülnek a Pro Cultura Minoritatum Hungariae díjak, melynek várományosa az Országos Örmény Önkormányzathoz érkezett javaslatok szerint Armen Manukjan, a Fővárosi Örmény Önkormányzat elnöke, aki több, mint három évtizede folytat kiemelkedő tevékenységet a kultúraszervezés területén. Komoly szerepe volt Atrashat testvérvárosi kapcsolatainak létrehozásában. Nemcsak az örmény kultúra örökségének ápolását tekinti fő feladatának, de számos magyar vonatkozású rendezvény szervezésében vett részt és kötődik nevéhez, így az örményországi Artashatban minden évben megtartott Magyar Kultúra Napja és az 1849-49-es forradalom és Szabadságharc emlékére rendezett program is hozzá köthető. Az Artashati iskola foglalkoztató központjában magyar vonatkozású kézműves tárgyak tárlatát hozta létre, a gyerekek pedig évek óta

magyar táncokat és népdalokat tanulnak. Évtizedek óta szinte valamennyi magyarországi közösségi és kulturális program lebonyolításában részt vesz.

Nemzetközi Örmény Diaszpóra konferencia Budapesten

Tizenhét értékteremtő előadás hangzott el a februárban megrendezésre került, az Országgyűlés Örmény Szószólója által szervezett és bonyolított konferencián, melynek helyszíne a budapesti Parlament volt, témája pedig a keresztény örmény diaszpórák helyzete a nagyvilágban napjainkban.

Először szervezhettünk Magyarországon ehhez fogható jelentőségű és színvonalú nemzetközi, kulturális, tudományos eseményt. E találkozás kiváló alkalom volt arra, hogy a világ örmény diaszpóráinak megjelent képviselői, kulturális, közéleti és hitéleti szereplői elmélyíthessék kapcsolataikat egymással, betekintést adhassa-

nak életükről, tevékenységükről, jelenlétükről, azokról a lehetőségekről, amelyek kulturális, tudományos, egyházi és közéleti szempontból az örménység megmaradását segíthetik. Köszönjük, a konferencia méltó helyszínének biztosítását, előadóink értékteremtő közreműködését, vendégeink megtisztelő megjelenését, s mindazok együttműködő segítségét, akik részt vettek e színvonalas, hagyományteremtő program lebonyolításában.

A program záróakkordjaként gálavacsorán búcsúztunk vendégeinktől. Köszönjük az előadásokat: Dr. Kránitz Péter, Magyarország, Asatryan Hakob, Csehország, Mgr. Mashdots Zakhtarian, Libanon, Garabet Hakopian, Svédország, Sona Harutyunian, Olaszország, Sarkis Bouroun Souzian, Szíria, Vartkas Nalbandian, Etiópia, Vahan Hovagimian, Ausztria, Rackel Markarian, Jordánia, Arnold Stepanian, Georgia, Vartkes Mahdessian, Ciprus, Tigran Ghalumyan, Görögország, Ara Koçunyan, Törökország, Dr. Puskás Attila, Románia, Hrachya Boyadjian, Lengyelország, Arsen Melkumian, Ukrajna, Sairli Haddad, Garo Kechichian, Kuvait.

Ősi tűz a Margitszigeten: Érkezik a Berd Táncegyüttes

2026. július 11-én az örmény kultúra egyik legfontosabb nagykövete, a világhírű Berd Táncegyüttes tölti meg élettel a Margitszigeti Szabadtéri Színpadot. A hazai örmény közösség, és az örmény kultúra barátai hosszú évek óta várták a pillanatot, hogy végre Magyarországon is fellépjen a világhírű formáció. A több mint hatvanéves múltira visszatekintő BERD előadása több mint egy szimpla táncest, fergeteges lendületű show és utazás az örmény történelem és hagyományok világában.

A budapesti fellépés alkalmával az együttes több mint 50 táncosa és zenésze adja át azt a „harcis, lírai és rituális” energiát, amely eddig több mint 40 országban nyugtázta le a nézőket. Az előadás során megelevenednek Örményország különböző régióinak jellegzetes táncmotívumai, a látványt pedig az akrobatikus, virtuóz előadásmód és a gazdagon díszített, tradicionális népviseletek teszik teljessé.

Az örmény nép táncoló erődje – a BERD története

Az együttes neve, a „Berd”, örményül erődöt jelent. Ez nemcsak a nemzeti identitás védelmére utal, hanem egy konkrét, látványos táncformára is: a berd tánc során a férfiak két szinten, egymás vállára állva alkotnak élő falat vagy tornyot, szimbolizálva az összefogást és a rendíthetetlen erőt.

A BERD együttest 1963-ban alapították Jerevánban. Fennállásuk alatt több mint egymillió néző előtt léptek fel

a világ legrangosabb színpadain. Műsoruk több mint 100 hagyományos táncot vonultat fel, amelyek a történelmi Örményország szokásait, munkás hétköznapjait és győzelmi ünnepeit mutatják be. A csoport vezetője Karen Gevorgyan, akinek karizmája leginkább a mi szintén örmény származású Novák Ferenc, Tatához hasonlítható. Az együttes vezetését az 1990-es években vette át apjától, az alapító Boris Gevorgyantól. S már az ő neve fémjelezte az örmény néptánc modernizálását; több mint 50 eredeti koreográfiát alkotott, miközben elkötelezetten kutatja a régiók elfeledett, archaikus táncait, melyeket új léttel és dinamikával tölt meg. Az együttes szakmai színvonaláért és megújulásáért évtizedek óta Örményország érdemes művészeként ő felel. Videóik milliós nézettséggel mutatnak be a kulisszákat a legnagyobb közösségi videómegosztókon, hogyan születik meg az örmény tánc modern csodája a színpadon. A BERD küldetésének célja, hogy a tánc nyelvén keresztül tegye érthetővé és átélhetővé az örmény nép szellemiségét, hitét és kulturális gazdagságát.

Հեղինակավոր խումբը Մարգիտ կղզում: Ժամանում է Բերդ պարային համույթը

2026 թվականի հուլիսի 11-ին հայկական մշակույթի ամենակարևոր խմբերից մեկը՝ աշխարհահռչակ Բերդ պարային համույթը, կյանքով կլցնի Մարգիտ կղզու բացօթյա բեմը: Հունգարիայում բնակվող հայ համայնքն ու հայ մշակույթի սիրահարները երկար տարիներ սպասում էին այն պահին, որ աշխարհահռչակ այս խումբը վերջապես ելույթ ունենան նաև Հունգարիայում: Ավելի քան վաթսույն տարվա պատմություն ունեցող Բերդ խմբի ներկայացումը պարզապես պարային ելույթ չէ. այն հզոր, տպավորիչ շոու է և ճանապարհորդություն դեպի հայկական

պատմության և ավանդության աշխարհ: Բուդապեշտում կայանալիք ելույթի ժամանակ անսամբլի ավելի քան 50 պարողներն ու երաժիշտները կփոխանցեն այն «մարտական, քնարական և ծիսական» էներգիան, որը մինչ օրս գրավել է ավելի քան 40 երկրի հանդիսատեսին: Ներկայացումը կկենդանացնի Հայաստանի տարբեր շրջաններին բնորոշ պարային մոտիվները, իսկ ներկայացումը կամբողջացվի ակրոբատիկ, վիրտուոզ կատարումներով և ճոխ զարդարված ավանդական, ժողովրդական տարազներով:

Հայ ժողովրդի պարող բերդը. ԲԵՐԴ խմբի պատմությունը

Պարային անսամբլի անվանումը հայերենից թարգմանաբար նշանակում է բերդ, ամրոց: Այն ոչ միայն ազգային ինքնության պահպանման ձև է, այլև յուրահատուկ, տպավորիչ պարային ներկայացում: Բերդ պարի ընթացքում տղամարդիկ երկու մակարդակով՝ միմյանց ուսերին կանգնելով, ստեղծում են պատ կամ աշտարակ խորհրդանշելով միասնությունն ու անսասան ուժը:

Բերդ պարային համույթը հիմնադրվել է 1963 թվականին Երեւանում: Իր գործունեության ընթացքում նրանք հանդես են եկել աշխարհի ամենանշանավոր բեմերում ավելի քան մեկ միլիոն հանդիսատեսի դիմաց: Նրանց ծրագրում ներառված են 100-ից ավելի ավանդական պարեր, որոնք ներկայացնում են պատմական Հայաստանի սովորույթները, առօրյա աշխատանքային կյանքը և հաղթանակի տոնակատարությունները: Խմբի

ղեկավարը Կարեն Գևորգյանն է, ում խարիզման հաճախ համեմատվում է մեր, նույնպես հայկական ծագում ունեցող, Նովակ Ֆերենցի հետ: Նա համույթի ղեկավարությունը ստանձնել է 1990-ականներին իր հորից հիմնադիր Բորիս Գևորգյանից: Նրա անունը դարձել է հայկական ժողովրդական պարի արդիականացման խորհրդանշիչը: Նա ստեղծել է ավելի քան 50

ինքնատիպ խորեոգրաֆիա՝ միաժամանակ նվիրված կերպով ուսուցասիրելով Հայաստանի տարբեր շրջանների մոռացված, հնագույն պարերը, որոնց նոր կյանք և դինամիկա է հաղորդում: Որպես Հայաստանի վաստակավոր արտիստ՝ տասնամյակներ շարունակ պատասխանատու է եղել անսամբլի մասնագիտական մակարդակի բարձր պահելու և նոր շունչ հաղորդելու համար: Նրանց տեսանյութերը միլիոնավոր դիտումներ են հավաքում ամենախոշոր վիդեոհարթակներում՝ բացահայտելով կուլիսների հետևի աշխարհը և ցույց տալով, թե ինչպես է բեմում ծնվում հայկական պարի ժամանակակից հրաշքը: Բերդի առաքելությունն է պարի լեզվի միջոցով հասկանալի դարձնել հայկական ժողովրդի հոգևոր աշխարհը, հավատը և մշակութային հարստությունը:

Թարգմանությունը՝ Ֆլորա Համբարձումյան

Az örmény Adelia Petroszjan uralta az orosz műkorcsolya-bajnokságot, és sorozatban harmadszor nyerte meg címét

A tizennyolc éves örmény műkorcsolyázó, Adelia Petroszjan lenyűgöző teljesítményt nyújtott a szentpétervári orosz műkorcsolya bajnokságon, megerősítve ezzel esélyét a harmadik egymást követő országos aranyéremre. Magabiztos, tiszta és erőteljes korcsolyázása egyértelműen kiemelte őt a mezőnyből, és a sportág mai élmezőnyébe helyezte.

Az örmény származású Petroszjan teljes kontrollt mutatott mind a rövid programban, mind a szabadkor-

csolyában. Már a gyakorlatsor első pillanataitól kezdve egyértelmű volt, hogy magasabb szinten versenyez. Egy erős tripla axellel kezdte, majd egy nehéz kombinációval folytatta, amely négykörös és dupla lábujjbukfencet is tartalmazott. Minden elemet precízen hajtottak végre, mozgása a jégen sima és nyugodt volt. Programjait egyetlen látható hiba nélkül teljesítette.

Az egyik legimpozánsabb pillanat a tiszta szóló négyszeres lábujjbukása volt, egy olyan ugrás, amelyet a világon csak kevés nő képes folyamatosan végrehajtani. Már a produkció vége előtt egyértelmű volt, hogy a közönség egy már kétszeres orosz bajnokként elismert korcsolyázót látott, akit széles körben a jövőbeli olimpiai esélyesként tartanak számon. A bírák Petroszjannak 262,92 pontot ítéltek meg, ami kiemelkedő eredmény, és akár meg is haladhatja az egy évvel korábban felállított rekordját.

A többi versenyzőhöz képest a különbség nemcsak hatalmas, de történelmi jelentőségű is volt. Az ezüstérmes Darja Szadkova 234,69 ponttal végzett, amivel 28,23 pont volt a különbség az első és a második hely között, ami a valaha feljegyzett legnagyobb különbség az orosz műkorcsolya-bajnokságon.

Az Év Tornásza

Az örmény feltörekvő csillagot, Hamlet Manukyan-t választották Európa Év Férfi Tornászána a Nemzetközi Torna Szövetség hivatalos weboldalán szervezett közönségszavazáson, ahol fölényes győzelmet aratott és akiről még gyakorlatot is elneveztek.

A 18 éves Európa-bajnok 1 030 000 szavazatot gyűjtött, ami az összes voks 51 százalékát jelentette. Megelőzte Portugália versenyzőjét, Gabriel Albuquerque, Azerbajdzsán képviselőjét, Tofiq Aliyev, Svájc tornászát, Noe Seifert, valamint Nagy-Britannia sportolóját, Luke Whitehouse-t.

Manukjan legutóbbi elismerése egy áttörést hozó szezon újabb mérföldköve a fiatal tornász számára. Eddig több, mint nyolc világcupa aranyat, Ifjúsági Európai bajnokságok aranyait csapatban ezüst és bronzérmeket gyűjtött össze Örményország egyik legifjabb tehetsége. 2025 decemberében őt ismerték el Örményország legeredményesebb sportolójának.

Kemény küzdelem, ígéretes jelenlét – az örmények szereplése a 2026-os téli olimpián

Milánó–Cortina d'Ampezzo, 2026. február 20. – A 2026-os milánói-cortinai téli olimpián összesen öt sportoló képviselte Örményországot.

Örmény csapat – kis létszám, nagy szív

Az örmény küldöttség ugyancsak öt főből áll (három férfi és két női versenyző), és az ország zászlaját a megnyitó ünnepségen a műkorcsolyázók, Nikita Rakhmanin és Karina Akopova vitték.

Bár a csapat nem szerzett érmet szereplésük azt mutatta, hogy a sportolók képesek nemzetük számára maradandó, büszkeségre okot adó teljesítményeket produkálni.

Az örmény olimpiai csapat tagja, Katya Galstyan, aki a 20 km-es sítalonon (klasszikus/szabad stílus) indult, de nem tudta befejezni a versenyt, miután teljesítette az első 10 km-t klasszikus stílusban. Ez volt Galstyan negyedik téli olimpiája. Ezt követően Február 12-én a 10 km-es szakaszos rajttal (szabad stílus) szerepelt.

Mikayel Mikayelyan síelő a 20 km-es sítalonon (klasszikus/szabad stílus) a 73 résztvevő közül a 48. helyen végzett 51 perc 06 másodperces idővel. Mikayelyan a folytatásban február 13-án a 10 km-es szakaszos (szabad stílus) indul.

Harutyun Harutyunyan alpesi síelő február 14-én állt rajthoz óriás-műlesiklásban, február 16-án pedig műlesiklásban indult.

A Karina Akopova és Nyikita Rahmanyin műkorcsolya-páros február 15-én a rövid program selejtezőjében, a szabad program selejtezőjére pedig február 16-án futott ki a jégre.

Műkorcsolya: összhang és fejlődés

A páros műkorcsolyában Rakhmanin és Akopova kiemelt figyelmet kapott, amikor felszabadult, zenei élményeket idéző programot mutattak be az egyik kvalifikációs kötelező és kűr jellegű eseményen. A produkció – bár nem jutott még döntőbe a program írásakor – sok néző és kommentátor szerint a technikai pontozás ellenére is az

olimpiai hangulat egyik kellemes meglepetése volt, és tovább erősítette a fiatal duó nemzetközi ismertségét.

Síversenyek és alpesi sí: kemény próbák

Örmény sízők is rajthoz álltak alpesi síben, ám a verseny napok során nehezebb pillanatokot éltek meg. Harutyun Harutyunyan a óriás-szlalomban 59. helyet ért el, majd a szlalom futama technikai okok miatt diszkvalifikációval ért véget – így ez a szakág az örmény szereplők számára a játékok jelenlegi részében lezárult.

A jelenlegi mérleg – tanulás és perspektíva

Örményország számára az idei olimpia nem hozott dobogót, de a részvétel önmagában is értékes tanulási lehetőséget biztosít a sportolók számára. A kis létszámú csapat tagjai nemzetközi tapasztalatot gyűjtenek, és olyan világversenyekhez szoknak, ahol a mezőny rendkívül erős és kicsi a hiba toleranciája.

A közönség és a szakértők egyaránt figyelemmel kísérik az örmények további szereplését a játékokon – legyen szó a műkorcsolya további programjairól vagy a síversenyek maradék számáról –, és sokan bíznak abban, hogy az ország sportolói még tudnak meglepetést okozni a hátralévő napokban.

Nőnap hajókirándulás

Nőnap alkalmából különleges programmal kedveskedett az örmény nemzetiségi közösség hölgytagjainak az Országgyűlés Örmény Szószólója és a Fővárosi Örmény Önkormányzat: egy hangulatos vasárnapi hajókiránduláson a Dunán. A rendezvény célja az volt, hogy méltó módon köszöntse és ünnepelje közösségünk nőtagjait, miközben lehetőséget teremt a kötetlen beszélgetésekre, az együtt töltött időre és a közösségi élmények erősítésére.

A résztvevőket ragyogó, tavaszi idő fogadta, amely még emlékezetesebbé tette a programot. A hajó fedélzetéről Budapest lenyűgöző panorámája tárult a vendégek elé: a Duna hömpölygő vize és a főváros ikonikus látképe különleges hangulatot kölcsönzött az eseménynek. A csodálatos budapesti városkép díszletei között zajló kirándulás nemcsak kikapcsolódást, hanem igazi közösségi élményt is jelentett a résztvevők számára.

A meghívottak az örmény nemzetiségi közösség hölgytagjai közül kerültek ki, így a rendezvény egyben a közösségi összetartozás ünnepe is volt. A fedélzeten jó hangulatú beszélgetések, mosolyok és baráti találkozások tették teljessé a délutánt. A résztvevők számára külön örömet jelentett, hogy a hétköznapi rohanásból kiszakadva, nyugodt környezetben tölthettek együtt néhány órát.

Ez a vasárnapi alkalom valóban a közösség, a figyelemesség és az ünneplés jegyében telt. A szervezők reményei szerint a hajókirándulás maradandó élményt nyújtott minden résztvevő számára, és tovább erősítette az örmény közösség tagjai közötti kapcsolatokat. A mosollyal teli pillanatok és a Dunán töltött közös idő méltó módon tette emlékezetessé az idei nőnap ünnepelést.

Az örmény nők dicsérete!

Egy közvélemény kutatás szerint az örmény nők a világon a legvonzóbbak. A válaszokat megkérdezett férfiak adták az Egyesült Államokban, akik már találkoztak a diaszpóra hölgy képviselőivel. Mi lehet a titkuk, az a bizonyos női titok? A megfejtés nincs, de összegyűjtöttük a jellemző véleményeket örmény nőkről, lányokról ezúttal az internetről. Merthogy valaki valahol éppen most, biztosan felteszi a gyakori kérdést: Milyenek az örmény nők? Lássuk a válaszokat nőnap csokorba szedve a kommenteket:

„Nyitottak és érdeklődők, de sokkal kevésbé felszínesek, mint pl. a mai modern lányok nagy része. Nekem nagyon tetszik, hogy szókimondóak. És nem árt megjegyezni, hogy az ő kultúrájukban még számítanak az olyan értékek, mint pl. a család... Szerintem is baromi dögös lányok, de társadalmi szinten náluk nem elfogadott pl. házasság előtt elveszíteni a szüzességet.”

„Külsőre amúgy szép nők, szép fehér bőrük van, sötétbarna vagy fekete hosszú hajuk :). „

„Volt egy Örmény szomszédom. Fogalmam sincs, honnan jött Magyarországra. Magyarul nem nagyon tudott,

angolul kommunikáltunk. Nagyon aranyos, közvetlen és érdeklődő lány volt. És nagyon jól nézett ki.”

„A tanárnőm örmény származású és még életemben nem láttam ilyen gyönyörű nőt! Annyira szép, hogy nem tudok a tanulásra koncentrálni! Megigézőek a szemei, telt, formás ajkai vannak, iszonyat jó alakja, fekete göndör haja... sokkal szebb, mint egy magyar lány...”

„Kedvesek nem nagyon távolságtartóak. Hogy nyitottak vagy zárkóztak az attól függ hogy ki milyen ember. Nemcsak szépek, elképesztően tehetségesek is.”

„Többnyire fekete, dús haj, barna szem, viszonylag nagy orr.”

„Nekem tetszik ez a típus, szerintem szép emberek, főleg a fiatalok. (Jártam már kint, ugyanakkor egy hetven éves német/skandináv ember nyilván máshogy néz ki, 'konzerválódik' mint egy ugyanannyi idős örmény/grúz a szülőhazájában.)

„Az örmény nemzet őskeresztény, azaz a kereszténységet már a 4. században államvallássá tették. A jelenlegi fiatalok is vallásosak, pl. ha templom mellett elmennek, keresztet vetnek. Viszonylag korán házasodnak. A tinders, egyéjszakás randik arrafelé nem jellemzőek.”

A Szaszuni négyes eposz

A „Szasna Cerer” mint eposz, négy ágával, az ókorban keletkezett és fejlődött tovább. Végleges és teljes formáját a nyolcadik században nyerte el. Az eposz négy fő hősgenerációt mutat be: Szanaszart és Bagdaszart, a Nagyot vagy Dzsodzs Mhert, Dávidot és a Kicsit vagy Psztik Mhert. Ez a négy hősgeneráció családi kötelékek révén kapcsolódik egymáshoz. A „Szasna Cerer” legjellemzőbb vonása a hősies legyőzhetetlenség, amelyet a mögötte álló legendás hősök hőstettei és az örmény nép évszázados küzdelme ellenségei, különösen az arab zsarnokság ellen határoz meg. Az eposz Szaszuni Dávid ága a taron lázadók hőstetteit tartalmazza, melyek az arab megszállás elleni felszabadító harc kiemelkedő felkelését tették lehetővé. Az eposz fennmaradó három ágában az örmény mitológiáról, a társadalmi osztályokról és az ókori mitológiáról nyerhetünk információkat. Az eposz a 16. században Európában is ismertté vált. Portugál utazók, Mestre Alfonso és Antonio Tenreiro jóvoltából.

Az Urartu Színház által most bemutatott darab főhőse az eposzfolyam harmadik ágában megszülető Dávid. Armaghan és Mher halála után Dávidról Ohannak a nagybátyjának kell gondoskodnia. Hogy a csecsemő táplálékhoz juthasson Ohan egész Szaszunt átkutatja, és összeírja az összes szoptató anyát. Dávid azonban nem fogadja el egyikük tejét sem, ezért nagybátyja úgy dönt, hogy Misrbe, Iszmil Khanumba küldi. A hosszú és fáradtságos utazás tragikus lehetett volna az újszülött Dávid számára ezért egy paripa hátára kötik, így villámgyorsan eljut a nőhöz, akinek tejjel, valamint a Szaszunból hozott vajjal és mézzel táplálkozik, és óriásira nő. Őseihez hasonlóan Dávid is óránként és másodpercenként növekszik. Négyéves korában Mher fia, Dávid elkapja és eldobja Melik nyilat egy játék során. Melik, látva Dávid erejét és hősiességét, egy sötét örmény börtönbe zárja. Hogy a gyermekóriást megfosszák a szökés minden lehetőségétől, az ételhez való húst még ki is csontozták. Egyszer azonban az udvaroncok elvették a szabályt, és a húst csonttal együtt adták Dávidnak. Dávid miután megette a

húst, olyan erővel dobta a csontot a falhoz, hogy a börtön fala leomlott. Ez a motívum több közel-keleti mesében is megjelenik, például a Benedek Elek által gyűjtött Ezüst mesekönyv, Ali Herceg című meséjében is.

Az eposzban felfedezhetők a pogány korszakra jellemző tűzimádat nyomai. Emellett ősi hiedelmek is megjelennek, a víz, a fény, a föld, az égítetek és az ősök imádata. Mets Mher és Pokr Mher a napistenhez, Mihrhez kötődik.

Az epikus nők hold- és napenergia-tulajdonságokkal, valamint boszorkányság és jövendőmondás ajándékával rendelkeznek.

Látva, hogy értelmetlen fogságban tartani, Misra Melik úgy dönt, hogy megszabadul az utóbbtól. Két ember kíséretében elküldik Dávidot Szaszunba, ahol nagybátyjával találkozáva megismeri családját és származásának történetét. Mostoha gyermekként azonban nincs könnyű élete, Ohan felesége nem szívleli, ezért körmönfont módon próbál megszabadulni tőle. Pásztorkodással bízzák meg Dávidot, miután korábban bárányokat és kecskéket terelgetett, felmászik a hegyekre. Elalszik, a bárányok és kecskék szétszélednek, és amikor a fiú pásztor össze akarja gyűjteni őket, nem tesz különbséget, hogy melyek a jószágok és melyek az erdő vadjai. Dávid behajtja az állatokat a városba, amitől valódi pánik tör ki Szaszunban. Dávid sokféle foglalkozást kipróbál, végül egy idős aszszony tanácsára, akinek a földjére tévedt, úgy dönt, hogy harcos lesz, és megvédi hazája határait.

Dávid életében egy körülmény végzetes. Váratlanul beleszeret Csmszkik-Szultán lányába, és megígéri, hogy hét nap múlva visszatér hozzá, de erre csak hét évvel később kerül sor. Csmszkik-Szultánához visszatérve Dávidot saját lánya nyilvesszeje öli meg.

A Dávid ágat megjelenítő eposz számtalan formában látott napvilágot, leghíresebb változata a Hovhannesz Tumanjan által lejegyzett költemény, amely magyarul is megjelent és a színházi bemutató modern adaptációja is ehhez köthető. Készült egész estés rajzfilm is 2010-ben Arman Manaryan rendezésében, aki nyolc éven keresztül dolgozott a produkción.

Emlékezés és zene – Különleges örmény megemlékezések Budapesten április 23–24-én

Idén is közös emlékezéssel tiszteleg a magyarországi örmény közösség az örmény genocídium áldozatai előtt. A hagyományos április 24-i koszorúzás mellett 2026-ban egy különleges kulturális esemény is gazdagítja a megemlékezések sorát: április 23-án emlékkoncerttel egybekötött rendezvényt tartanak a Hagyományok Házában.

Az április 23-i est méltó és emelkedett formában idézi fel a történelem tragikus fejezetét. A megemlékezés középpontjában az emlékezés és a közösségi összetar-

tozás áll, amelyhez a zene különleges ereje társul. Az est során a Mendelssohn Kamarazenekar ad koncertet, amely klasszikus zenei művekkel járul hozzá a megemlékezés meghitt hangulatához.

A rendezvény célja nem csupán az áldozatok előtti tisztelgés, hanem az emlékezet továbbadása is: a magyarországi örménység történetének, kultúrájának és közösségi összetartozásának megerősítése. A szervezők bíznak benne, hogy a zene és az emlékezés közös tere lehető-

séget teremt a párbeszédre, valamint arra, hogy a fiatalabb generációk is bekapcsolódjanak a megemlékezés hagyományába.

A rendezvénysorozat másnap, április 24-én a hagyományos koszorúzási ünnepséggel folytatódik, ahol a közösség képviselői, valamint a megemlékezők közösen hajtanak fejet az örmény genocídium áldozatai előtt.

Az eseményt az Országgyűlés örmény szószólója támogatja, ezzel is hangsúlyozva a megemlékezés jelentőségét a magyarországi közéletben és a kulturális emlékezet ápolásában.

A Szószólói intézményről

Az Országgyűlésben a Magyarországon élő nemzetiiségek képviselete különleges formában jelenik meg. A nemzetiségi szószóló intézménye azt a célt szolgálja, hogy azok a közösségek is hallathassák a hangjukat a parlamentben, amelyek létszámuk vagy választási eredményük miatt nem tudnak teljes jogú képviselőt juttatni a törvényhozásba. De pontosan mit csinál egy nemzetiségi szószóló, és miért fontos ez a szerep a magyar demokráciában?

Mi az a nemzetiségi szószóló?

Ha egy nemzetiségi lista nem szerez elegendő szavazatot ahhoz, hogy országgyűlési képviselőt küldjön a parlamentbe, akkor a lista vezetője nemzetiségi szószólóként kerülhet az Országgyűlésbe. A szószóló tehát a közössége érdekeit képviseli, még akkor is, ha a közösség választási ereje nem elegendő egy teljes mandátumhoz.

Milyen jogai vannak a szószólónak?

A nemzetiségi szószóló ugyan nem teljes jogú képviselő, de számos fontos parlamenti jogosítvánnyal rendelkezik. Feladatai közé tartozik például:

- felszólalhat az Országgyűlés plenáris ülésén, különösen a nemzetiségeket érintő ügyekben
- részt vehet a parlamenti bizottságok munkájában
- javaslatokat, indítványokat tehet a nemzetiségek helyzetével kapcsolatban
- kapcsolatot tart a kormányzati szervekkel és a nemzetiségi önkormányzatokkal
- felhívhatja a figyelmet a kisebbségi közösségek problémáira

A szószóló bár nem szavazhat a törvényekről. Ennek ellenére jelenléte lehetővé teszi, hogy a parlamenti vitákban megjelenjenek a kisebbségi szempontok, ami a nemzeti-ségi jelenlét legfontosabb pillére.

Bírság az örmény sífutónak

A 26 éves örmény sífutót, Mikayel Mikayelyant a Nemzetközi Sí- és Snowboard Szövetség (FIS) megbírságolta az olaszországi Toblachban megrendezett Tour de Ski versenyen, miután leragasztotta az „Azerbajjan” feliratot a versenyruháján. Ez a felirat egy kötelező szponzori megjelölés volt, amely a FIS és Azerbajdzsán Állami Turisztikai Ügynöksége között létrejött, ötéves címadó szponzori megállapodáshoz kapcsolódik. A FIS tavaly májusban öt évre szóló szerződést kötött Azerbajdzsán Állami Turisztikai Ügynökségével, amelynek értelmében Azerbajdzsán a Tour de Ski címadó szponzora lett. A szponzori megállapodás alapján az „Azerbajjan” név egyes nemzetközi versenyeken – így a Tour de Ski során is – megjelenik a sportolók egyenruháján a címadó szponzori arculat részeként. Azerbajdzsán arculata az esemény egész ideje alatt látható volt: nemcsak a versenyzők ruházatán, hanem nagy méretű hirdetőablakon és más reklámfelületeken is a pálya mentén és a versenyhelyszíneken.

A versenysorozat harmadik szakaszán Mikayelyan, aki Örményországot képviselte, tiltakozásul leragasztotta az ország nevét a versenyruháján. Mikayelyan az örményországi Sirak tartományban, Asotsk faluban született. A beszámolók szerint közvetlenül a rajt előtt a torna szponzorának nevét is leragasztotta.

A verseny hivatalos képviselői közölték, hogy a hivatalos szponzori jelölések megváltoztatása vagy eltakarása a

versenyruházaton szabályellenes. Ennek következtében Mikayelyant megbírságolták, amiért nem tartotta be az egyenruhára vonatkozó előírásokat, amelyek megkövetelik, hogy a sportolók jóváhagyott felszerelést viseljenek, a szponzori elemek jól látható megjelenítésével. A bírság pontos összegét nem hozták nyilvánosságra, és a FIS sem közölte a pénzbüntetés mértékét.

Mikayelyan nem adott részletes magyarázatot tette, és indítékairól mindössze annyit mondott: „Hogy miért tettem ezt, az köztem és a zsűri között marad.” A bírság ellenére Mikayelyan folytatta a versenyzést, és teljesítményére összpontosított.

Hovik Sardaryan Ernst von Siemens Zeneszerzői Díjat nyert

Az örmény zeneszerző, Hovik Sardaryan elnyerte a klaszszikus zene egyik legrangosabb nemzetközi kitüntetését, az Ernst von Siemens Zeneszerzői Díjat, amelyet gyakran a „zene Nobel-díjaként” emlegetnek.

Sardaryan 1993-ban született Hadrutban, Arcahban, tanulmányait a Jereváni Állami Konzervatóriumban kezdte, majd Németországban fejezte be művészdiplomáját DA-AD-ösztöndíjjal.

Részt vett számos mesterkurzuson világhírű zeneszerzőkkel, és több rangos elismerést is kapott, köztük a 2014-es Örmény Állami Filharmonikus Zenekar díját, az első díjat a nemzetközi Sayat Nova Zeneszerzőversenyen, valamint a Carnegie Hall díját is.

Az Ernst von Siemens Zenei Alapítvány által 1972-ben alapított díj világszerte elismert zeneszerzőket, karmestereket, előadóművészeket és más zenei személyiségeket tüntet ki a zenéhez való kiemelkedő hozzájárulásukért.

Az örmény divattervező lezárta karrierjét a Hermès-nél

Az örmény-francia tervező, Véronique Nichanian a divattörténelem egy fontos fejezetét zárta le a párizsi Hermès-nél tartott utolsó férfiruha-bemutatójával, ezzel véget vetve 37 éves karrierjének, amely segített meghatározni a luxusház modern identitását.

A 71 éves tervező legutóbbi kollekcióját a párizsi divathéten mutatta be a Palais Brongniart-ban, ahol szokatlanul magas rangú tömeg fogadta egy olyan márkától, amely arról ismert, hogy kerüli a hivalkodó promóciókat és a hírességek nagyköveteit. Nichanian arra készül, hogy félreálljon, és a Hermès férfi ruházatának kreatív irányítását átadja a brit tervezőnek, Grace Wales Bonnernek.

Nichanian az 1980-as évek vége óta dolgozik a Hermès-nél, és a luxusipar egyik leghosszabb ideje hivatalban lévő kreatív vezetőjévé vált. Az évtizedek során nyugodt, precíz tervezéséről szerzett hírnevet, előnyben részesítve a finom anyagokat, a letisztult vonalakat és az olyan ruházatot, amely hosszú éveken át tart, a rövid életű trendek követe helyett. Megközelítése segített a Hermès férfi ruházatát világszerte a diszkrét elegancia szimbólumává tenni.

Apai ágon örmény örökséget is hordoz, így a globális divatvilág egyik legkiemelkedőbb örmény származású alakja. Bár személyes háttérét nagyrészt titokban tartotta, párizsi sikerét számos örmény követte büszkén szerte a világon.

A kifutó kezdete előtt az R&B sztár Usher a Hermès ügyvezető elnökével, Axel Dumas-szal beszélgetett. A közönség soraiban ott volt Paul Smith tervezőtársa,

Travis Scott rapper, valamint James McAvoy és Chace Crawford színészek is, ami jól mutatja a Nichanian utolsó bemutatója iránti széles körű érdeklődést.

A kifutón a modellek selyem garbókat és bőr nadrágokat viseltek sötétkék, fekete és bézs színekben. A kabátok bőrfoltokkal és báránybőr béléssel rendelkeztek, míg egy fényes khaki krokodilbőr kosztüm kiemelkedett a kollekció egyik legmerészebb darabjaként.

Nichanian távozása a párizsi divat egyik leghosszabb és legstabilabb kreatív pályafutását zárja le. Miután 37 évig formálta a Hermès férfi ruházati vonalát, öröksége az időtlen szabáson, a kivételes kézműves munkán és azon szilárd vízió nyugszik, amely befolyásolta a luxus férfiruházat tervezését és megértését világszerte.

Örmény produceri Golden Globe

Az örmény-amerikai producer, Sev Ohanian filmje, a „Sinners” világ rekordnak számító 14 Oscar jelöléssel – még soha egyetlen film sem kapott ennyi jelölést – indul a díjátadóra, elnyerte a Golden Globe-díjat a Mozi és Jegybevételi Teljesítmény kategóriában, újabb jelentős mérföldkőhöz juttatva az alkotást a díjszezon során.

Az elismerés a film kivételes kereskedelmi sikerét tükrözi. A legfrissebb jegybevételi adatok szerint a „Sinners” hozzávetőleg 280 millió dollárt hozott Észak-Amerikában, 88,3 millió dollárt nemzetközi szinten, világszerte pedig mintegy 368,3 millió dolláros bevételt ért el, amivel az év legnagyobb mozis sikerei közé került. A Golden Globe ezen kategóriája azokat az alkotásokat ismeri el, amelyek kiemelkedő globális közönségtámogatást, jelentős jegybevételt és széles kulturális hatást tudhatnak magukénak.

Ugyanezen az ünnepségen a „Sinners” elnyerte a Legjobb Eredeti Filmzene díját is: a zeneszerző Ludwig Göransson vehette át az elismerést a filmhez komponált munkájáért.

Az Associated Press beszámolója szerint a „Sinners” az eredeti filmek mezőnyében is kiemelkedő jegybevételi teljesítményt nyújtott, tovább erősítve kulturális jelentőségét a díjszezon előrehaladtával.

Az örmény közönség számára világszerte Ohanian legújabb sikere újabb látványos áttörést jelent: bizonyítéka annak, hogy az örmény tehetség a globális szórakoztatóipar legmagasabb szintjein is történelmi elismeréseket képes kivívni, miközben a „Sinners” sorra váltja rangos díjakra a nemzetközi figyelmet. Március 15-én a film négy Oscart váltott valóra a 14 jelölésből.

Tigran Hamasyan a Zene Házában

Tigran Hamasyan kiemelkedő tehetségként teljesen új szintet hozott a nemzetközi jazz világába, új elemekkel gazdagítva az eddig is mérhetetlenül sokszínű hagyományt. Az örmény származású zongorista szülőföldjének népzenei motívumait ötvözi meglehetősen komplex ritmikai elemekkel, hihetetlenül virtuóz előadással, jó értelemben vett stíluskavalkáddal.

Tigran Hamasyant generációja egyik legkiemelkedőbb és legegységibb jazz-rock zongoristájaként és zeneszerzőjeként tartják számon. A zongoravirtuóz Hamasyan mesterien ötvözi az erőteljes jazzimprovizációt és a progresszív rockot szülőhazája, Örményország gazdag népzenei hagyományával. 2003-ban pedig megnyerte a Montreux-i Jazzfesztivál zongoraversenyét. Első albumát, a World Passion címűt 2004-ben, mindössze tizenhét évesen jelentette meg. A következő évben elnyerte a rangos Thelonious Monk International Jazz Piano Competition díját. További albumai közé tartozik a New Era, a Red Hail, az A Fable – amelyért Victoires de la Musique díjjal jutalmazták (a Grammy francia megfelelője)

–, a Shadow Theater, valamint a Luys i Luso, amelyen a Jereváni Állami Kamarakórus működik közre, és amely az örmény egyházi zenére összpontosít, stílusában az 5. századtól a 20. századig ívelve.

Hamasyan a Manifeste (2025) című albummal folytatja művészi kutatásait – ez a 2023 és 2025 között Jereván, Athén, Moszkva, Los Angeles és más városok stúdióiban rögzített anyag egy merész, sokdimenziós állásfoglalás. A teljes egészében Hamasyan által komponált és producerelt Manifeste jellegzetes ritmikai összetettséget és spirituális mélységet egy filmszerűbb hangzásvilággal ötvözi, ahol az örmény népzenei gyökerek, a progresszív rock intenzitása és a kórusmisztika szorosán összefonódnak. A Manifeste-ben Hamasyan az emberit, a digitálisat és a szentet kapcsolja össze – a hang általi egység kinyilatkoztatásaként, ahol a modern technológia az ősi rezonanciával találkozik. A díjak és a kritikai elismerések mellett Hamasyan világszerte elkötelezett rajongótábort épített ki, és olyan zenészlegendák elismerését is kivívta, mint Herbie Hancock, Brad Mehldau és a néhai Chick Corea.

Տիգրան Համասյանը Երաժշտության տանը

Որպես ականավոր տաղանդ՝ Տիգրան Համասյանը միջազգային ջազի աշխարհ է բերել բոլորովին նոր երանգ հարստացնելով արդեն իսկ անսահման բազմազան ավանդույթը նոր տարրերով: Հայազգի դաշնակահարն իր հայրենիքի ժողովրդական երաժշտական մոտիվները համատեղում է բավականին բարդ ռիթմիկ տարրերի, աներևակայելի վիրտուոզ կատարման և ոճերի մի ամբողջ շարքի հետ: Տիգրան Համասյանը համարվում է իր սերնդի ամենանշանավոր և յուրօրինակ ջազ-ռոք դաշնակահարներից և կոմպոզիտորներից մեկը: Դաշնակահար-վիրտուոզ Համասյանը վարպետորեն համատեղում է հզոր ջազային իմպրովիզացիան և պրոգրեսիվ ռոքն իր հայրենիքի Հայաստանի հարուստ ժողովրդական երաժշտական ավանդույթների հետ: 2003 թվականին նա հաղթեց Մոնտրեոյի ջազի փառատոնի դաշնամուրի մրցույթում: Նրա առաջին ալբոմը՝ World Passion, նա թողարկել է 2004 թվականին՝ ընդամենը տասնյոթ տարեկան հասակում: Հաջորդ տարի նա հաղթեց Thelonious Monk International Jazz Piano Competition մրցույթում: Նրա այլ ալբոմներն են՝ New Era, Red Hail, A Fable, որի համար արժանացել է Victoires de la Musique մրցանակի (Ֆրանսիական Grammy-ի համարժեքը), Shadow Theater, ինչպես նաև Lույս Ի Lուստ, որտեղ ներգրավված է Երևանի պետական կամերային երգչախումբը, և որը

կենտրոնացած է հայ հոգևոր երաժշտության վրա՝ 5-րդ դարից մինչև 20-րդ դարերի ոճով: Համասյանը շարունակում է իր գեղարվեստական հետազոտությունները Manifeste (2025) ալբոմով՝ սա 2023–2025 թվականներին Երևան, Աթենք, Մոսկվա, Լոս Անջելես և այլ քաղաքների ստուդիաներում ձայնագրված նյութ է, որն արտացոլում է հավասարակշռված, բազմաշերտ դիրքորոշում: Համասյանի կողմից ամբողջությամբ ստեղծված և պրոդյուսերավորված Manifeste-ը համատեղում է նրա բնորոշ ռիթմային բարդությունը և հոգևոր խորությունը՝ ավելի կինեմատոգրաֆիկ հնչյունային միջավայրում, որտեղ սերտորեն միահյուսված են հայկական ժողովրդական արմատները, պրոգրեսիվ ռոքի ինտենսիվությունը և երգչախմբային միստիցիզմը: Ալբոմում Համասյանը միավորում է մարդկայինը, թվայինը և հոգևորը. ձայնի միջոցով միասնության բացահայտում, որտեղ ժամանակակից տեխնոլոգիաները հանդիպում են հնագույն հնչողությանը: Մրցանակների ու քննադատական գնահատականների կողքին, Համասյանը համաշխարհային մասշտաբով յուրահատուկ երկրպագուների խումբ է ձևավորել և արժանացել երաժշտական լեգենդների՝ Հերբի Հենքոքի, Բրեդ Մեհլաուի և հանգուցյալ Չիկ Մեհլաուի գնահատանքին: *Թարգմանությունը՝ Ֆրոնա Համբարձումյան*

Új amerikai nagykövet?

Kristina Kvien, az Egyesült Államok örményországi nagykövete állítólag visszahívásra került posztjáról Donald Trump elnök által elrendelt amerikai diplomáciai vezetés átalakításának részeként. A jelentések szerint Kvien azon tucatnyi magas rangú amerikai diplomata közé tartozik, akiknek a megbízatását lerövidítik, mivel az új kormányzat a külpolitikai vezetés átalakítására törekszik világszerte.

Az Associated Press két meg nem nevezett amerikai külügyminisztériumi tisztviselőre hivatkozva arról számolt be, hogy legalább 29 ország misszióvezetőit tájékoztatták a múlt héten arról, hogy szolgálatuk januárban megszűnik. Ezeket a nagyköveteket és magas rangú diplomatákat várhatóan olyan személyek váltják majd fel, akiket Trump elnök és politikai programjának teljes mértékben támogatóinak tartanak. Összesen körülbelül három tucat diplomatát érint a döntés.

Az amerikai külügyminisztérium nem erősítette meg, hogy hány nagykövetet hívnak vissza, vagy mely országok érintettek. Ugyanakkor megvédte a lépést, és azt „bármely kormány-

zatban szokásos folyamatnak” nevezte. Az Associated Press szerint a minisztérium hangsúlyozta, hogy a nagykövet „az elnök személyes képviselője, és az elnök joga biztosítani, hogy ezekben az országokban olyan személyek legyenek, akik előmozdítják az Amerika az első programját”.

Kristina Kvien 2023 februárjában vette át az Egyesült Államok jereváni missziójának élét. Sok most visszahívott diplomatához hasonlóan őt is Joe Biden volt elnök hivatali ideje alatt nevezték ki. Egy tipikus amerikai nagyköveti megbízatás három-négy évig tart, ami azt jelenti, hogy a megbízatása általában jóval 2025 eleje után is folytatódott volna.

Kristina Kvien állítólagos visszahívása az Egyesült Államokban és Örményországban egyaránt politikai bizonytalanság idején történik. Ha megerősítést nyer, távozása újabb fordulatot jelentene az Egyesült Államok Örményország-politikájában, tükrözve Trump elnök alatt bekövetkezett szélesebb körű változásokat, mivel az amerikai diplomáciai pozíciókat kormánya prioritásaival kívánja összehangolni.

Válasz a megbélyegzésre

Örmény-amerikai vezetők és kaliforniai tisztviselők elítélik Dr. Mehmet Oz, a Centers for Medicare & Medicaid Services (CMS) igazgatója által ezen a héten közzétett videót, amelyben azzal vádolják, hogy igazságtalanul célozza meg Los Angeles örmény negyedeit, miközben az egészségügyi csalásokról beszél – ez a lépés a kritikusok szerint egy egész közösséget stigmatizál és etnikai diszkriminációt táplál. Oz, a török-amerikai kettős állampolgárságú, korábbi televíziós személyiség kedden közzétett egy videót, amelyen látható, amint Los Angeles Van Nuys negyedében hajt át, amely a világ egyik legnagyobb örmény diaszpóra közösségének ad otthont. A videóban Oz örmény nyelvű feliratokkal ellátott orvosi rendelőkre és kisvállalkozásokra mutat, ismételt összekapcsolva a területet azzal, amit ő egy nagyszabású hospice és otthoni gondozási összeesküvésnek lát.

„Tehát láthatják, hogy ezek orvosi épületek. Cirill betűs írás van rajtuk” – mondja Oz a videóban, helytelenül cirillnek nevezve az örmény írást. Egy másik jelenetben, amelyet egy bevásárlóközpont előtt forgattak, ahol a Kilikia Művészeti Stúdió és a Tigranakert Lavash – egy pékség, amelynek örmény tábláján „friss kenyér” felirat olvasható –, Oz azt sugallja, hogy az örmény nyelv jelenléte szervezett bűnözési tevékenységre utal. „Jórészt az orosz-örmény maffia irányítja” – mondja Oz, miközben a kamera a pékség cégére közelít.

A közösségi aktivisták szerint a videó faji profilalkotásnak minősül, az etnikai hovatarozást és a nyelvet használják bűnözési alapként anélkül, hogy bizonyítékot szolgáltatnának a konkrét vállalkozások vagy személyek és a család közötti kapcsolatra. „Nincs semmilyen közérdek, amikor kizárólag a nyelv vagy a kultúra alapján bűnözői

magatartásra utalunk” – mondta Alex Galitsky, az Amerikai Örmény Nemzeti Kongresszus elnöke. „Ez dehumanizáló retorika, és láttuk már, hogy hasonló állítások hogyan ártottak más közösségeknek.”

Galitsky a videót a korábbi, Minnesota szomáliai közösséget széles körben célba vevő csalási vádakhoz hasonlította, és figyelmeztetett, hogy az ilyen narratívák kollektív felelősségre vonáshoz vezethetnek, a bizonyítékokon alapuló elszámoltathatóság helyett.

Los Angeles megye becslések szerint félmillió örménynek ad otthont, akik közül sokan a 20. század elején az Oszmán Birodalom elől menekülő népiirtás túlélőinek leszármazottai. Az örmény-amerikaiak régóta szerves részét képezik Dél-Kalifornia kulturális, gazdasági és polgári szövetének, különösen olyan környékeken, mint Hollywood, Glendale és a San Fernando-völgy.

A kritikusok szerint Oz videójának látványvilága különösen fájdalmas a háttere miatt. Oz török származású, a török hadseregben szolgált, és korábban nem volt hajlandó elismerni az 1915-ös örmény népiirtást – ezt az álláspontot az örmény érdekvédelmi csoportok széles körben bírálják. Törökország továbbra is tagadja, hogy az örmények tömeges meggyilkolása és deportálása népiirtást jelentett volna, ez az álláspont pedig mély történelmi trauma forrása az örmények számára világszerte.

„Tekintettel erre a történelemre, az örmények számára lehetetlen, hogy ne a diszkrimináció szemüvegén keresztül tekintsenek erre” – mondta egy Los Angeles-i örmény-amerikai médiaszerkesztő. „Amikor egy magas rangú amerikai tisztviselő a nyelvünkre és a környékünkre mutat rá a bűncselekmények helyszínéeként, ez a félelem nem elvont – ez megélt tapasztalat.”

Választási tájékoztató

Országgyűlési Választások 2026. április 12.

Magyarország Köztársasági Elnöke az országgyűlési képviselők általános választását 2026. április 12-ére tűzte ki. Ekkor kerül megválasztásra a magyar Országgyűlés 199 képviselője, akik közül 106 egyéni választókerületben 93 pedig listán kerül megválasztásra.

Mire szavazunk?

A 18. életévüket betöltött, magyarországi lakóhellyel rendelkező választópolgárok két szavazattal rendelkeznek a választáson. Az egyik szavazatukkal a lakóhelyük egyéni választókerületi jelöltjét, a másodikat pártlistára vagy nemzetiségi listára adhatják le. Fontos kiemelni, hogy egy választópolgár tehát vagy pártlistára vagy pedig nemzetiségi listára adhatja le a második szavazatát! Mindkettőre nem.

Az örmény nemzetiségi választói szavazás

A magyar választási rendszer fontos eleme, hogy a magyar államalkotó nemzetiség így az örmény nemzetiség is biztosíthatja parlamenti képviseletét az Országos Örmény Önkormányzat Közgyűlése által elfogadott nemzetiségi lista alapján. Ez utóbbira csak abban az esetben szavazhat az örmény nemzetiség választópolgár tagja ha szerepel saját nemzetiségének nemzetiségi választói névjegyzékén, melyet úgy regisztrált hogy az országgyűlési választásokra is kiterjedő hatályú legyen.

Ellenőrizze le, hogy szerepel-e a nemzetiségi névjegyzékben

Amennyiben bárki szeretné biztosan megtudni, hogy szerepel-e a névjegyzéken annak a legegyszerűbb módja, hogy a www.magyarország.hu honlapon a személyre szabott ügyintézési felületen DÁP mobilalkalmazás vagy Ügyfélkapu+ regisztráció után benyújtja az erről szóló kérelmet, melynek a rendszer azonnal eleget tesz illetve jelzi ha ez nem lehetséges mivel a regisztráció már élő. Természetesen a letölthető kérelem kitöltése után benyújtható személyesen vagy meghatalmazott útján is akár a lakóhely szerinti választási irodában is. Fontos, hogy aki a 2026. április 12-ei választáson a nemzetiségi listára akar szavazni, annak legkésőbb 2026. április 02-én 16.00 óráig be kell, hogy érkezzen a kérelme a Nemzeti Választási Irodához.

A szavazás menete

A nemzetiségi listára történő szavazás rendkívül egyszerű, hiszen a névjegyzéken szereplő választópolgárok a

lakcímük szerinti szavazókörben tudja leadni a szavazatát. Természetesen van arra is mód, hogy ha valaki nem tartózkodik a lakóhelyén, illetve egészségi állapota miatt nem tud a szavazókörben megjelenni, akkor is leadhassa a szavazatát.

Miért fontos a nemzetiségi szavazás?

Az ismert adatok alapján sajnos úgy tűnik, hogy bár a nemzetiségi listára való szavazás egyáltalán nem bonyolult eljárás, a magyarországi örmény közösség tagjai többsége annak ellenére, hogy az önkormányzati választásokra jelenleg 2815 fővel szerepelnek a nyilvántartásban, az országgyűlési választásokra mindössze 227 fővel regisztráltatták magukat, ami azt jelzi, hogy sokaknak a magyar politikai pártokra való voksolás az elsődleges, a nemzetiség képviseletet megelőzve. Ez a választási attitűd veszélybe az örmény nemzetiség képviseletének biztosítását és ezzel az érdekérvényesítési lehetőségeit. A választói aktivitás e mellett jelentős tényező a különböző nemzetiségeket érintő pályázati eljárások során is, ahol az alacsony számadat miatt konkrét pénzügyi forrásoktól eshet el a közösség a civil szervezetek és a kulturális támogatások esetében.

E rövid tájékoztató természetesen nem adhat választ minden felmerülő kérdésre, élethelyzetre teljeskörű információt adni ezért javasoljuk, hogy amennyiben kérdése merülne fel a választásokkal kapcsolatban forduljon bizalommal az Országos Örmény Önkormányzathoz illetve annak hivatalához.

